

STARPTAUTISKĀ BIBLIOTĒKU ASOCIĀCIJU UN
INSTITŪCIJU FEDERĀCIJA (*IFLA*)

GARR

Vadlīnijas autoritatīvajiem ierakstiem un norādēm

(Guidelines for authority records and references. 2nd edition)

Rekomendējusi Starptautiskās autoritatīvo datu sistēmas darba grupa
Apstiprinājusi IFLA Kataloģizācijas sekcijas Pastāvīgā komiteja
un IFLA Informācijas tehnoloģiju sekcija

Rīga
Latvijas Nacionālā bibliotēka
2006

Izdevums tulkots no:

Guidelines for authority records and references / [International Federation of Library Associations and Institutions ; IFLA Universal Bibliographic Control and International MARC Programme, Deutsche Bibliothek, Frankfurt am Main]. – 2nd ed. / rev. by the IFLA Working Group on GARE Revision. – München : Saur, 2001. – (UBCIM publications ; New Series, Vol. 23)

ISBN 3-598-11504-0

Pieejams arī: WWW. URL: <http://www.ifla.org/VII/s13/garr/garr.pdf>.

Izdevums latviešu valodā publicēts tikai elektroniskā formātā un pieejams:
<http://www.lnb.lv/struktura/BI/standartiz/GARR.pdf>

© 2001 by *International Federation of Library Associations and Institutions*

© Latvijas Nacionālā bibliotēka, tulkojums latviešu valodā, 2006

Tulkojums sagatavots projekta „Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma” ietvaros.

Tulkojuma darba grupa: Gundega Blīgzne, Māra Indaberga, Elga Liepkaula

ISBN 9984-607-71-2

SATURS

Priekšvārds otrajam izdevumam.....	4
<i>IFLA</i> darba grupas locekļi <i>GARE</i> vadlīniju pārstrādāšanai	6
Ievads otrajam izdevumam.....	7
Ievadpiezīmes	11
0.1. Darbības lauks, mērķis un lietojums.....	11
0.2. Definīcijas.....	11
0.3. Kopsavilkums	15
0.4. Dalītājzīmes	17
0.5. Lielo sākumburtu lietošana.....	18
0.6. Piemēri.....	18
Elementu specifikācija.....	18
1. Autoritatīvais ieraksts	18
1.1. Autoritatīvās aprakstgalvas zona	19
1.2. Informatīvās piezīmes zona	23
1.3. „Sk.” norādes saistes zona	25
1.4. „Sk. arī” norādes saistes zona	27
1.5. Katalogizētāja piezīmes zona	30
1.6. Avota zona.....	31
1.7. Starptautiskā autoritatīvo datu standartnumura zona.....	32
2. Norādes ieraksts.....	33
2.1. Norādes aprakstgalvas zona	33
2.2. Informatīvās piezīmes zona	35
2.3. Autorizētās aprakstgalvas zona	36
2.4. Alternatīvā struktūra „sk. arī” norādēm.....	38
3. Vispārīgie paskaidrojošie ieraksti.....	41
3.1. Paskaidrojošās aprakstgalvas zona	41
3.2. Informatīvās piezīmes zona	41
3.3. Avota zona.....	42
3.4. Starptautiskā autoritatīvo datu standartnumura zona.....	43
A pielikums. Piemēri	45

PRIEKŠVārds OTRAJAM IZDEVUMAM

UNESCO starpvaldību konferencē 1974. gadā Universālās bibliogrāfiskās kontroles programmā tika iekļauts punkts, ka nacionālās bibliogrāfijas institūcijas ir atbildīgas „par savas valsts individuālo autoru personvārdu un institucionālo autoru nosaukumu autoritatīvo formu veidošanu, kā arī savas valsts individuālo autoru personvārdu un institucionālo autoru nosaukumu autoritatīvo sarakstu veidošanu”¹.

Pa šo laiku paplašinājusies sadarbība starp nacionālās bibliogrāfijas institūcijām un bibliotēkām gan atsevišķas valsts robežās, gan visā pasaulē ar mērķi samazināt informācijas ieguves izmaksas. Tagad bibliotēkas iesaistās arvien plašāka mēroga sadarbībā. Lielākā daļa bibliotēku darbojas plašā sarežģītu, automatizētu tehnoloģiju vidē, lai apstrādātu ievērojamu daudzumu dokumentu, kas izdoti dažādos formātos un nesējvidēs.

Starptautiskās bibliotēku asociāciju un institūciju federācijas (IFLA) konferencē Kopenhāgenā 1997. gadā Katalogizācijas sekcija formulēja savu mērķi „attīstīt koncepcijas, standartus, noteikumus, informācijas sarakstus, kas nodrošinātu piekļuvi bibliogrāfiskajiem datiem visās valodās un rakstībās”. Savā 1998-1999. gada Darbības plānā Sekcija paredzēja pabeigt dokumenta *Vadlīnijas autoritatīvajiem un norāžu ierakstiem* pārstrādāšanu un to izdot. Darba grupa tika izveidota no vienpadsmit dalībniekiem no septiņām valstīm. Šī grupa turpināja darbu, ko jau bija uzsākuši Toms Delsijs (*Tom Delsey*) un Indžera Katrīna Spengena (*Inger Cathrine Spengen*), un pabeidza šo *Vadlīniju* pirmā izdevuma pārstrādāšanu.

Darbs tika atjaunināts, īpašu uzmanību pievēršot tam, lai jaunais *Vadlīniju* izdevums aptvertu visu veidu autorību un visu veidu darbus un materiālus, ieskaitot seriālizdevumus visās nesējvidēs. Šai nolūkā jaunajā izdevumā tika atbilstoši pievienoti, pārveidoti un iestrādāti nosacījumi un piemēri.

Sagatavošanās darbs sākās ar teksta projekta sagatavošanu, iekļaujot visas izmaiņas, ko „A stratēģijā” bija ierosinājuši Spengena un Delsijs. Otrā izdevuma ievadu pārstrādājusi un aktualizējusi Barbara B. Tilleta ar visas Darba grupas līdzdalību. Šis izdevums papildināts ar nosacījumiem un piemēriem mūzikai. Darba grupa ņēmusi vērā Minimālā līmeņa autoritatīvo ierakstu (*MLAR*) un Starptautiskā autoritatīvo datu standartnumura (*ISADN*) Darba grupas ieteikumus, kā arī strādājusi kopā ar *UNIMARC* Pastāvīgo komiteju, lai notiktu saskanīga paralēla datu atjaunināšana dokumentā *UNIMARC/Authorities. Vadlīniju* pārstrādāšanā faktiski piedalījušies abu Darba grupu pārstāvji.

Skaidrojošā vārdnīca tika salīdzināta un atjaunināta ar jēdzieniem un definīcijām gan no *IFLA* Universālās Bibliogrāfiskās kontroles programmas Minimālā līmeņa autoritatīvo ierakstu un *ISADN* Darba grupas dokumenta *Starptautiskai apmaiņai paredzēto resursu autoritatīvo ierakstu obligātie datu elementi*², gan arī no normatīvdokumenta *Funkcionālās*

¹ *Universal Bibliographic Control: A Long Term Policy, a Plan for Action* / by Dorothy Anderson. – Pullach/München Verlag Dokumentation, 1974, p. 47.

² *Mandatory Data Elements for Internationally Shared Resource Authority Records : Report of the IFLA UBCIM Working Group on Minimal Level Authority Records and ISADN*. – Frankfurt : IFLA UBCIM Programme, 1998. <http://www.ifla.org/VI/3p1996-2/mlar.htm>

prasības bibliogrāfiskajiem ierakstiem (FRBR)³.

Vadlīniju pārstrādātajā variantā izmantoti *FRBR* jēdzieni un definīcijas. Termins „entītija” īpašās lietojuma sfēras dēļ vienmēr konsekventi attiecas uz bibliogrāfisko entītiju, tādēļ sīkāka precizēšana nav nepieciešama. Ņemot vērā iepriekšminētās atsauces, termini dažos gadījumos attīstījušies no sākotnējām vairāk sintētiskām formām uz sarežģītākām un integrētām formām, lai labāk atbilstu efektīvam lietojumam autoritāšu kontekstā.

Priekšmetu aprakstgalvas šajā otrajā izdevumā nav iekļautas, jo tās apskatītas izdevumā *Vadlīnijas priekšmetu autoritatīvajiem un norāžu ierakstiem*⁴. No *FRBR* pārņemtajām entītijām *Vadlīnijās* nepieciešams apskatīt tikai pirmās un otrās grupas entītijas, konkrēti: darbs, izteiksme, persona, institūcija.

A pielikums ietver plašu piemēru spektru paplašinātā formā. B un C pielikumi aizstāti ar atsauci uz dokumentu *Iznākošo nacionālo bibliogrāfiju anotēts ceļvedis*⁵, jo šis materiāls sniedz plašāku un pilnīgi atjauninātu nacionālo bibliogrāfijas institūciju sarakstu, kā arī katalogizācijas noteikumu sarakstu.

Nobeigumā es vēlreiz gribētu pateikties visiem Darba grupas locekļiem, kuri ziedoja tik daudz laika, prasmes un pūļu *Vadlīniju* pārstrādāšanai, un īpašus pateicības vārdus vēltīt Barbarai Tilletai, kura visā projekta tapšanas laikā līdz tā pabeigšanai tik prasmīgi pārraudzīja šo darbu.

Roma, Itālija
2001. gada janvāris

Isa de Pinedo
IFLA GARE pārstrādāšanas
darba grupas vadītāja

³ *Functional Requirements for Bibliographic Records : Final Report / IFLA Study Group on the Functional Requirements for Bibliographic Records.* – München : Saur, 1998. – (UBCIM publications. N.S. ; 19).

⁴ *Guidelines for Subject Authority and Reference Entries.* – München : Saur, 1993. – (UBCIM publications, N.S. ; 12)

⁵ *An Annotated Guide to Current National Bibliographies / by Barbara L. Bell.* – 2nd completely rev. ed. – München : Saur, 1998. – (UBCIM publications, N.S. ; 18)

***IFLA* DARBA GRUPAS LOCEKĻI *GARE* VADLĪNIJU PĀRSTRĀDĀŠANAI**

Nadine Boddaert
Bibliothèque nationale de France

Françoise Bourdon
Bibliothèque nationale de France

Isa de Pinedo (*priekšsēdētāja*)
Istituto centrale per il catalogo unico delle biblioteche italiane e per le informazioni
bibliografiche, Itālija

Zlata Dimec
Narodna in univerzitetna knjižnica, Slovēnija

Assumpció Estivill
Facultat de Biblioteconomia i Documentació, Universitat de Barcelona, Spānija

Cristina Magliano
Istituto centrale per il catalogo unico delle biblioteche italiane e per le informazioni
bibliografiche, Itālija (*starpnieks sadarbībai ar UNIMARC Pastāvīgo komiteju*)

Monika Münnich
Universitätsbibliothek Heidelberg, Vācija

Ingrid Parent
National Library of Canada, Kanāda

Glenn Patton
OCLC Inc., ASV

Reinhard Rinn
Die Deutsche Bibliothek, Vācija

Barbara Tillett
Library of Congress, ASV

IEVADS OTRAJAM IZDEVUMAM

Kopš *Vadlīniju autoritatīvajiem ierakstiem un norādēm (GARE)** izdošanas 1984. gadā strauji attīstījušās bibliotēku tehnoloģiskās iespējas. Izveidots *UNIMARC* formāts autoritatīvajiem ierakstiem, attīstījies internets, pilnveidots *Z39.50* protokols, radot jaunas iespējas starptautiski apmainīties ar resursu autoritatīvajiem datiem. Ir mēģināts izmantot vairākas nacionālās autoritatīvās datnes ar datorpiekļuvi, nevis lokāli ielādēt katru datni atsevišķi. Izmantojot attālo pieeju datortīkliem, tika samazināti katras nacionālās autoritatīvās datnes ielādēšanas un uzturēšanas izdevumi vietējās sistēmās. Pārliecību par autoritatīvās kontroles nozīmi visvairāk ietekmējusi globālo datortīklu ieviešana.

Viens no galvenajiem *UNESCO* starpvalstu konferencē 1974. gadā Universālās bibliogrāfiskās kontroles programmā izvirzītajiem ieteikumiem ilgtermiņa politikai bija nacionālās bibliogrāfijas institūcijas atbildības apstiprinājums „Par personvārdu un institūciju nosaukumu autorizēto formu izveidošanu savas valsts autoriem (gan personām, gan institūcijām) un savas valsts autoru autoritatīvo sarakstu izveidošanu”⁶. Tikmēr tika veikts ievērojams darbs nacionālajā un starptautiskajā līmenī, lai izstrādātu vadlīnijas katalogu aprakstgalvām un sastādītu autoritatīvos sarakstus.

IFLA UBCIM Minimālā līmeņa autoritatīvo ierakstu Darba grupa un *ISADN* savā 1998. gada pārskatā atzina, ka *IFLA* Universālās bibliogrāfiskās kontroles sekcijas mērķis, panākt vienotas aprakstgalvu formas lietošanu globālā mērogā nav praktisks un turpmāk nav vajadzīgs. Paplašinoties datoru iespējām, vienas valsts autoritatīvos ierakstus atbilstoši katalogizācijas noteikumiem var savienot ar citas valsts veidotiem ierakstiem, atvieglot autoritatīvo ierakstu apmaiņu un potenciāli nodrošinot automatizētu pieslēgšanos, lai autorizētās formas varētu parādīt uz ekrāna. Mašīnlasāmais formāts autoritatīvo datu apmaiņai, ko patreiz iesaka un atbalsta *IFLA*, ir *UNIMARC/A*.

Nesen veiktā katalogizācijas principu un noteikumu pārskatīšana ir sekmējusi vienošanos par bibliotēku katalogos lietojamo aprakstgalvu struktūru. Katalogizācijas noteikumu pētniecībā valstu sadarbības mērķis ir iespējami saskaņot rīcību, lai pilnveidotu katalogizēšanas darba dalīšanu nākotnē. Darba dalīšanai piešķirtā nozīme izriet no gadsimtiem vecās vēlēšanās samazināt katalogizēšanas izmaksas un ilgi lolotās vēlmes maksimāli izmantot citu paveikto, lai vienreiz katalogizētas manifestācijas ierakstu varētu izmantot visi.

Kā iepriekš minēts, Minimālā līmeņa autoritatīvo ierakstu Darba grupa ir atzinusi, ka „*IFLA* Universālās bibliogrāfiskās kontroles sekcijas mērķis panākt vienotas aprakstgalvas formas lietošanu globālā mērogā nav praktisks un turpmāk nav vajadzīgs”. Šāds apgalvojums pamatojas uz faktu, ka „ir iemesli lietot tādas personvārdu/institūciju nosaukumu formas, ko pazīst galalietotāji, rakstībās, ko tie var izlasīt un formās, ko tie, visticamāk, meklēs savas bibliotēkas katalogā vai nacionālajā bibliogrāfijā. Tādējādi šī darba grupa atzinusi, ka, lai apmierinātu konkrēto lietotāju vajadzības, ir svarīgi ļaut saglabāt nacionālās vai katalogizācijas noteikumu diktētās atšķirības nacionālajās bibliogrāfijās un bibliotēku katalogos lietoto aprakstgalvu autorizētajās formās”.

* *Guidelines for authority and reference entries (GARE)*

⁶ *Universal Bibliographic Control*, 47. lpp.

Jaunajam principam, kas paredzēts, lai saglabātu atšķirības starp aprakstgalvu autorizētajām formām, tagad jāpastāv līdzās ar citu principu, kas attiecas uz pieejas punktu vienveidību, kura joprojām ir viena no kataloga pamatprasībām gan vietējā vai reģionālajā vidē, gan tradicionālajos kartīšu katalogos, gan nacionālajās bibliogrāfijās, gan automatizētajās sistēmās un internetā. Šādas prasības saturu un funkcionalitāti mūsdienās var realizēt ar dažādu automatizēto ierīču starpniecību, savienojot visus savstarpēji saistītos autoritatīvos ierakstus, ko veidojušas dažādas nacionālās bibliogrāfijas institūcijas, un kas uzskatāmi par līdzvērtīgiem ierakstiem. Dažādu autorizēto formu, kas plašākā kontekstā uzskatāmas par vienas un tās pašas entītijas radniecīgām formām, sasaiste ir mehānisms, ar kuru būs panākama nepieciešamā, agrāk prasītā, bet ar universālo vienveidību nerealizētā pieejas kontinuitāte. Unificētās aprakstgalvas koncepcijai, kas vēl ir spēkā vietās, kur lieto vienus katalogizācijas noteikumus, tagad ir jauna definīcija, kur tās funkcionalitāti paredzēts īstenot dažādos veidos. Meklētājam/lietotājam meklēt, atrast un identificēt nepieciešamo informāciju palīdzēs gan pieejas vienveidība, ko izmanto tradicionālajos, kā arī automatizētajos katalogos un bibliogrāfijās savā valstī, gan dažādu valstu datņu sasaistes ierīces. Tā vietā, lai vienu un to pašu formu lietotu globāli un universāli, to pašu funkcionalitāti var panākt ar savienotājmehānismiem, kas ļauj meklēt un parādīt visas pieejamās formas.

Šo *Vadlīniju* otrais izdevums paredzēts, lai sniegtu izklāstu par personvārdu/institūciju nosaukumu un darbu unificēto nosaukumu autoritatīvajiem un norāžu ierakstiem, kas domāti apmaiņai iespiestā, mikroiespiedumu un mašīnlasāmā formā. *Vadlīnijas* atjauninātas, lai regulētu visu katalogos ietvertu materiālu veidu autoritatīvās informācijas un norāžu demonstrēšanu. Starp tiem minami juridiskie un reliģiskie darbi, skaņdarbi un uzvedumi, atsevišķa autora un vairāku autoru manifestācijas/darbi ar vienu vai vairākiem nosaukumiem, kā arī seriālizdevumi. Tāpat kā *GARE* pirmais izdevums, šis *Vadlīnijas* aplūko tikai ierakstu vispārējo struktūru un nenosaka aprakstgalvu, norāžu, piezīmju u.tml. konkrēto formu, kas ir nacionālo bibliogrāfijas institūciju ziņā un to institūciju ziņā, kas atbild par katalogizācijas noteikumiem un kam jāvadās, ja iespējams, pēc *IFLA* citos dokumentos publiskotajiem ieteikumiem, piemēram, *Personvārdi*⁷ un *Anonīmā klasiskā literatūra*⁸.

Šajā dokumentā paredzēts autoritatīvajā ierakstā ievietot Starptautisko autoritatīvo datu standartnumuru (*ISADN*), bet nav sniegtas sīkākas ziņas par tā formu vai struktūru. Starptautiskās autoritatīvās sistēmas pakāpeniskas ieviešanas sākotnējā vispārējā plānā Darba grupa paredzēja šāda numura nepieciešamību, īpaši, lai atvieglotu mašīnlasāmo ierakstu automatizēto apstrādi. Taču sīkākas ziņas par to, kā šāds numurs varētu tikt sastādīts un kā autorizēto aģentūru piešķirtos numurus varētu kontrolēt, vēl ir jāizstrādā. Starptautiskā standartnumura nepieciešamība kā sākotnējā vispārējā plāna pārskatīšanas daļa tiek apsvērta, un, iespējams, tiks nolemts, ka praktiskie šķēršļi šādu numuru ieviešanai un izplatīšanai ir lielāki par to iespējamo lietderīgumu. Taču autoritatīvā ieraksta struktūrā numuram ir atstāta vieta un paredzēta nacionālās bibliogrāfijas institūcijas piešķirtā kontrolnumura pievienošana vai aizstāšana.

Vadlīnijās daudzi norādītie elementi būtu jāatpazīst vai nu kā kopīgi autoritatīvo un bibliogrāfisko ierakstu elementi (piemēram, autorizētās aprakstgalvas), vai kā elementi, kas

⁷ *Names of Persons : National Usages for Entry in Catalogues* / compiled by the IFLA International Office for UBC. – 4th rev. and enl. ed. – München : Saur, 1996. – (UBCIM publications. N.S. ; 16).

⁸ *Anonymous Classics : A List of Uniform Headings for European Literatures* / compiled by the IFLA International Office for UBC ; edited by Rosemary C. Hewett. – London : IFLA International Office for UBC, 1978.

parādās daudzos nacionālās bibliogrāfijas institūcijas izdotajos kārtējos bibliogrāfiskajos un autoritatīvajos sarakstos (piemēram, norāžu aprakstgalvas, informatīvās piezīmes u.tml.).

Kas attiecas uz ieraksta struktūru, *Vadlīnijas* piedāvā ne tikai vienu struktūru, bet trīs, – tā ir unikāla struktūra katram no trim dokumentā apskatītajiem ieraksta veidiem: autoritatīvais ieraksts, norādes ieraksts un vispārīgais paskaidrojošais ieraksts. Termini, ko lieto, lai apzīmētu šos trīs ieraksta veidus, var nebūt pazīstami visiem lasītājiem, bet paši veidi droši vien ir pazīstami.

Autoritatīvais ieraksts ir galvenais ieraksts katrā autoritatīvajā sarakstā. Autoritatīvais ieraksts var attiekties uz pilnu autoritatīvo ierakstu vai tikai uz autorizēto aprakstgalvu, kas tiek parādīta lietotājam. Kā autoritatīvais ieraksts tas ietver ne tikai autorizēto aprakstgalvu, ko izveidojusi katalogizācijas institūcija lietošanai visos bibliogrāfiskajos ierakstos, kas saistīti ar konkrēto personu, institūciju vai darbu, bet var ietvert arī informatīvu piezīmi, kas paskaidro saistību starp šo aprakstgalvu un saistītajām aprakstgalvām; saistes atšķirīgām un saistītām aprakstgalvām, no kurām tiek veidotas norādes; katalogizētāja piezīmes, kas uzrāda aprakstgalvas avotu u.tml. Turpmāk sniegtais piemērs ar visām tā sastāvdaļām, kas apzīmētas atbilstoši *Vadlīnijās* lietotajai terminoloģijai, domāts, lai ilustrētu, ko ietver autoritatīvais ieraksts, un lai lasītājs varētu attiecināt *Vadlīnijās* izklāstīto struktūru uz to, kas viņam jau pazīstama no esošajiem autoritatīvajiem sarakstiem.

Autoritatīvā ieraksta piemērs

<i>Autorizētā aprakstgalva</i>	British Columbia Youth Soccer Association
<i>Informatīvā piezīme</i>	Iepriekšējais nosaukums <i>British Columbia Juvenile Soccer Association</i> mainīts 1977. g.
<i>„Sk.” norādes saiste</i>	< B.C. Youth Soccer Association
<i>„Sk. arī” norādes saiste</i>	<< British Columbia Juvenile Soccer Association
<i>Avota zona</i>	National Library of Canada/Bibliothèque nationale du Canada; AACR2, 1981-08-01
<i>ISADN zona</i>	NCL/BNC 0011-A-0719

Otrais ieraksta veids – norādes ieraksts – ir būtisks ne tikai autoritatīvajos sarakstos, bet arī katalogos, bibliogrāfijās, rādītājos u.tml., lai meklētāju virzītu no atšķirīgās aprakstgalvas, ko tas izvēlējis kā sākumpunktu sarakstā vai katalogā, uz autorizēto aprakstgalvu, kas izveidota lietošanai šajā sarakstā vai katalogā, vai virzītu viņu no vienas autorizētās aprakstgalvas uz citām ar to saistītām, piemēram, no kādas institūcijas agrākās nosaukuma formas uz vēlāko formu. Tāpat kā iepriekš, ieraksta veidu, ja ne ar to saistītos terminus būtu jāpazīst lielākajai lasītāju daļai, un šeit divos piemēros parādīts ieraksta mērķis un struktūra.

Norādes ierakstu piemēri

<i>Norādes aprakstgalva</i>	B.C. Youth Soccer Association
<i>Autorizētā aprakstgalva</i>	> British Columbia Youth Soccer Association
<i>Norādes aprakstgalva</i>	British Columbia Juvenile Soccer Association
<i>Informatīvā piezīme</i>	1977. gadā nosaukums mainīts uz <i>British Columbia Youth Soccer Association</i> .

Instruktīvā vārdkopa
Autorizētā aprakstgalva

Sk. arī vēlāko aprakstgalvu:
>> British Columbia Youth Soccer Association

Iepriekšminētie piemēri, ja tos salīdzina ar agrāk minēto autoritatīvo ierakstu, arī domāti, lai uzskatāmi parādītu saistību starp autoritatīvo ierakstu un norādes ierakstu. Jāņem vērā, ka norādes ierakstos lietotās aprakstgalvas veido saisti ar autoritatīvo ierakstu tā, ka lietotājs var virzīties ne tikai no norādes ieraksta uz autorizēto aprakstgalvu (vai katalogā vai bibliogrāfijā uz bibliogrāfisko ierakstu), bet arī no autorizētās aprakstgalvas uz visiem ar to saistītajiem norāžu ierakstiem, gadījumā, ja autorizētajā aprakstgalvā izdarīto izmaiņu dēļ šos ierakstus būtu nepieciešams pārveidot.

Un visbeidzot, vispārīgais paskaidrojošais ieraksts, kas faktiski ir īpašs norādes ieraksta veids. Līdzīgi kā norāžu ierakstos, kuros kā aprakstgalva lietots atšķirīgais variants, vispārīgajā paskaidrojošajā ierakstā lieto formu, kas nav atzīta par autorizēto aprakstgalvu autoritatīvajā sarakstā, katalogā vai bibliogrāfijā. Atšķirība ir tā, ka vispārīgā paskaidrojošā norāde virza meklētāju nevis uz konkrēto autorizēto aprakstgalvu, bet drīzāk uz aprakstgalvu grupu vai klasi. Vispārīgā paskaidrojošā norāde var sniegt aprakstgalvu veidu piemērus, pēc kuriem vadīties, bet piemēri tiek piedāvāti tikai kā ieteikumi, nemēģinot piedāvāt pilnīgu aprakstgalvu sarakstu.

Vispārīgā paskaidrojošā ieraksta piemērs

Paskaidrojošā aprakstgalva
Informatīvā piezīme

Department of
Departamenti ierakstīti pēc augstākstāvošās institūcijas vai
valsts nosaukuma kā pakļautā vienība (piemēram,
University of Reading. Department of Geography; United
States. Department of the Interior u.tml.).

Šis īsais pārskats par *Vadlīnijās* sniegtajiem ierakstu veidiem un saistību starp tiem ir pietiekams pamats, lai lasītājs varētu sākt iepazīšanos ar elementu sīkāku aprakstu.

Dažas no struktūrām atzīstamas par sarežģītām un daži termini sākumā var likties komplicēti, bet pamatjēdzieni, darbības lauks un mērķi paliek nemainīgi.

VADLĪNIJAS AUTORITATĪVAJIEM IERAKSTIEM UN NORĀDĒM

IEVADPIEZĪMES

0.1. Darbības lauks, mērķis un lietojums

Vadlīnijas autoritatīvajiem ierakstiem un norādēm precizē informācijas uzrādīšanas prasības attiecībā uz autorizētajām aprakstgalvām un norādēm iespīstā, mikroiespīduma un mašīnlasāmā formā autoritatīvajos sarakstos, katalogos, bibliogrāfijās u.tml. *Vadlīnijas* aptver personu, institūciju, darbu/izteiksmju autorizētās aprakstgalvas un norādes; sniedz norāžu ierakstu, vispārīgo paskaidrojošo ierakstu, kā arī autoritatīvo ierakstu uzrādīšanas nosacījūmus, kas ietver pilnīgu informāciju par autorizētās aprakstgalvas izveidi un ar to saistīto norāžu formulēšanu.

Vadlīniju nolūks ir veicināt informācijas par autorizētajām aprakstgalvām un norādēm starptautisku apmaiņu un izmantošanu. Turklāt *Vadlīnijas* nosaka arī ierakstā iekļaujamo elementu kopumu, elementu secību un precizē ieraksta dalītājzīmju sistēmu. Šī specifikācija tomēr aprobežojas ar ieraksta vispārējo struktūru un galvenajām funkcionālajām sastāvdaļām. *Vadlīnijas* necenšas konkretizēt autorizēto aprakstgalvu un norāžu formu vai struktūru pašu par sevi, ne arī noteiktajā elementā lietojamās dalītājzīmes⁹. Jāatzīmē, ka *Vadlīnijas* ir orientētas uz ierakstu iespīesto, mikroiespīduma un mašīnlasāmo formu.

Vadlīnijas autoritatīvajiem ierakstiem un norādēm paredzētas lietošanai pirmām kārtām nacionālās bibliogrāfijas institūcijās, lai atbalstītu Universālās bibliogrāfiskās kontroles programmu. Ierakstus, kas veidoti atbilstoši *Vadlīnijām*, var iekļaut nacionālajos un starptautiskajos reģistros un autoritatīvās informācijas alfabētiskajos sarakstos vai arī sniegt kopā ar bibliogrāfiskajiem ierakstiem katalogos, nacionālajās bibliogrāfijās u.tml. Šie ieraksti nav atkarīgi no aprakstāmā materiāla veida.

0.2. Definīcijas*

Aprakstgalva (*heading*) – personvārds/nosaukums, vārds vai vārdkopa, kas atrodas bibliogrāfiskā vai autoritatīvā ieraksta, norādes ieraksta, vai vispārīgās paskaidrojošās norādes ieraksta sākumā. To lieto, lai kārtotu ierakstus un ievieto sarakstā, lai nodrošinātu ieraksta pieejas punktu. Sk. arī **pieejas punkts** un **autorizētā aprakstgalva**.

Aprakstošie katalogizācijas noteikumi (*descriptive cataloguing rules*) – katalogizācijas noteikumi, ko lieto bibliogrāfijas institūcija, lai sniegtu aprakstvienības fizisko raksturojumu un uzrādītu tās bibliogrāfiskās attiecības.

⁹ Lai precizētu noteiktajā elementā lietojamo formu un struktūru, kur iespējams, jāveido norāde uz citiem *IFLA* dokumentiem, piemēram, *Names of Persons, Anonymous Classics*, u.tml.

* Definīcijas kārtotas pēc latviešu alfabēta. Aiz definīcijām sniegti termini pēc angļu alfabēta un to tulkojums latviešu valodā.

Apzīmējums (*designation*) – vārds, burti, cipari vai to kombinācija aiz pamatnosaukuma. Apzīmējums var būt atsevišķs vai savienojumā ar daļas nosaukumu.

Atšķirīgā aprakstgalva (*variant heading*) – aprakstgalva, kas ir citā formā, nekā pieņemtā autorizētā aprakstgalva. Parasti šādas aprakstgalvas pamatā ir vai nu atšķirīgs personvārds/nosaukums, ko dažreiz lieto pati persona vai institūcija, vai dažreiz lieto citi, lai identificētu personu, institūciju vai darbu/publikāciju, vai arī tā izveidota ar atšķirīgu struktūru, nekā autorizētā aprakstgalva.

Autoritatīvais ieraksts (1) (*authority entry*) – autorizētā aprakstgalva, kas tiek parādīta lietotājam. Var attiekties arī uz pilnu autoritatīvo ierakstu, ko parāda lietotājam. Sk. arī **autoritatīvais ieraksts (2)**.

Autoritatīvais ieraksts (2) (*authority record*) – ieraksts autoritatīvajā datnē, kura organizējošais elements ir entītijas (personas, institūcijas vai darba/izteiksmes), autorizētā aprakstgalva, kā to izveidojusi atbildīgā katalogizācijas institūcija. Bez autorizētās aprakstgalvas ieraksts ietver, ja nepieciešams, informatīvās piezīmes, visu atšķirīgo un saistīto aprakstgalvu uzskaitījumu, no kurām veidotas norādes (saistes), piezīmes par izmantotajiem ziņu avotiem u.tml., par ierakstu atbildīgās katalogizācijas institūcijas identifikāciju un *ISADN* – Starptautisko autoritatīvo datu standartnumuru (kad tas būs ieviests).

Autoritatīvo ierakstu datne (*authority file*) – autoritatīvo ierakstu kopums.

Autorizētā aprakstgalva (*authorised heading*) – vienveidīga kontrolēta entītijas aprakstgalva. Iepriekš pazīstama kā **unificētā aprakstgalva**. Sk. arī **ieraksts**.

Bibliogrāfiskā entītija (*bibliographic entity*) – darbs, izteiksme, manifestācija, aprakstvienība vai arī persona, institūcija, kā arī jēdzieni, vietas vai notikumi bibliogrāfiskajā vidē. Termins var ietvert arī personu, institūciju vai darbu, kas iekļauts autoritatīvajā ierakstā vai kas identificēts ar *ISADN* (Starptautisko autoritatīvo datu standartnumuru). Šajās *Vadlīnijās* nav iekļautas entītijas „manifestācija, vienība, jēdzieni, vietas vai notikumi”¹⁰.

Darbs (*work*) – noteikts intelektuāls vai māksliniecisks gara ražojums.

Elements (*element*) – atribūts autoritatīvajā ierakstā, piemēram, personvārds/nosaukums, piezīmes, datējumi u.tml.

Ieraksts (*entry*) – loģisks noteiktā secībā kārtotu elementu grupējums, kas kopā veido vienu informācijas vienību, ko šādā veidā iekļauj kartotēkā, sarakstā, katalogā, bibliogrāfijā u.tml. Sk. **autoritatīvais ieraksts (1)**, **autorizētā aprakstgalva**, **autoritatīvais ieraksts (2)**, **vispārīgais paskaidrojošais ieraksts (1)**, **norādes ieraksts**.

Informatīvā piezīme (*information note*) – publiski pieejama kataloga, bibliogrāfijas u.tml. lietotājiem domāta piezīme pēc autorizētās aprakstgalvas, norādes aprakstgalvas vai paskaidrojošās aprakstgalvas, lai paskaidrotu saistību starp šo aprakstgalvu un citām aprakstgalvām, vai sniegtu ziņas par attiecīgās entītijas vēsturi.

¹⁰ *Functional Requirements for Bibliographic Records : Final Report.*

Institūcija (*corporate body*) – organizācija vai personu un/vai organizāciju grupa, kas identificējama pēc konkrēta nosaukuma. Termins ietver arī īslaicīgas pastāvēšanas grupas, kam ir savs nosaukums, un notikumus, piemēram, sanāksmes, konferences, kongresi, ekspedīcijas, izstādes, festivāli, gadatirgi.

ISADN (Starptautiskais autoritatīvo datu standartnumurs) (*ISADN (International Standard Authority Data Number)*) – standartnumurs, kas domāts entītiņu identificēšanai un kārtošanai neatkarīgi no nacionālajām autoritatīvajām aprakstgalvām.

Izcelsmes avots (*originating source*) – institūcija, kas atbildīga par autoritatīvā ieraksta radīšanu.

Izteiksme (*expression*) – darba intelektuālais vai mākslinieciskais īstenojums burtu un/vai ciparu formā, mūzikas vai horeogrāfiskās notācijas, skaņas, attēla, objekta, kustības u.tml. formā vai šādu formu apvienojumā.

Katalogizētāja piezīme (*cataloguer's note*) – katalogizētāja veidota piezīme, kas paredzēta, lai sniegtu informāciju citiem katalogizētājiem.

Kvalifikators (*qualifier*) – ziņas, ko katalogizētājs pievieno aprakstgalvai, kā paredzēts katalogizācijas noteikumos, lai nepārprotami atšķirtu vienu entītiņu no citām ar tādu pašu personvārdu/institūcijas nosaukumu vai darba nosaukumu.

Manifestācija (*manifestation*) – darba izteiksmes fiziskā iemiesojuma forma.

Nacionālā autoritatīvo ierakstu datne (*national authority file*) – autoritatīvo ierakstu kopums, ko parasti veido un uztur nacionālās bibliogrāfijas institūcija.

Nacionālās bibliogrāfijas institūcija (*national bibliographic agency*) – institūcija, kas atbildīga par bibliogrāfisko kontroli savā valstī.

Nacionālās bibliogrāfijas numurs (*national bibliography number*) – numurs, ko piešķir nacionālās bibliogrāfijas institūcija, lai unikāli identificētu katru tās radīto ierakstu.

Norādes aprakstgalva (*reference heading*) – aprakstgalva norādes ierakstam.

Norādes ieraksts (*reference entry*) uzrādītie mijnorādes dati, lai kataloga, bibliogrāfijas, reģistra, saraksta u.tml. lietotāju virzītu no aprakstgalvas atšķirīgās formas („sk.” norāde) vai saistītās aprakstgalvas formas („sk. arī” norāde) uz autorizēto aprakstgalvu.

Paralēlā aprakstgalva (*parallel heading*) – vienas un tās pašas entītiņas autorizētās aprakstgalvas alternatīva autorizētā forma, kas formulēta pēc atšķirīgiem noteikumiem vai citā valodā (ja ir divas vai vairākas oficiālās valodas). Paralēlās aprakstgalvas veido nacionālās bibliogrāfijas institūcijas vai citas autoritatīvas institūcijas atbilstoši to konkrētajām prasībām. Nesajaukt ar paralēlnosaukumiem bibliogrāfiskajos ierakstos. Sk. arī **saistītā aprakstgalva**.

Paralēlā autorizētā aprakstgalva (*authorised parallel heading*). Sk. **paralēlā aprakstgalva**.

Paskaidrojošā aprakstgalva (*explanatory heading*) – vispārīgā paskaidrojošā ieraksta aprakstgalva, kas parasti sastāv no saīsinātas vai citādi stilizētas vai tipveida

formas, no kuras lietotājs tiek virzīts uz aprakstgalvu vispārīgo klasi vai noteiktu kategoriju aprakstgalvām.

Pieejas punkts (*access point*) – vārds, termins, kods u.tml., pēc kura meklējams, atrodams vai identificējams bibliogrāfiskais vai autoritatīvais ieraksts. Sk. arī **aprakstgalva** un **autorizētā aprakstgalva**.

Publiskā piezīme (*public note*). Sk. **informatīvā piezīme**.

Saistītā aprakstgalva (*related heading*) – viena no divām vai vairākām bibliogrāfiski saistītu entītiņu autorizētajām aprakstgalvām.

Saiste (*tracing*) – atšķirīgas vai saistītas aprakstgalvas, kam veidots norādes ieraksts, identifikācija autoritatīvajā ierakstā, kas virza saraksta, kataloga, bibliogrāfijas u.tml. lietotāju pie autorizētās aprakstgalvas. Saiste domāta, lai palīdzētu katalogizētājam, nosakot, kādi norāžu ieraksti izveidoti, un noteikt šo ierakstu atrašanās vietu autorizēto aprakstgalvu pārstrādāšanas gadījumā, kas savukārt rada nepieciešamību pārstrādāt norāžu ierakstus.

Teritoriālā autoritāte (*territorial authority*) – institūcija, kas veic kādas teritorijas pārvaldes funkcijas (pilnīgas vai ierobežotas) vai pretendē uz tām. Tām pieskaitāmas pavalstis, apgabali, federālās administratīvās vienības, to reģionālās vai lokālās vienības u.tml.

Unificētā aprakstgalva (*uniform heading*). Sk. **autorizētā aprakstgalva**.

Unificētais nosaukums (*uniform title*) – darba nosaukuma autorizētā forma, ar kuru darba (ar autoru vai bez tā) dažādu manifestāciju atšķirīgie nosaukumi meklēšanas/pieejas nolūkā ir grupēti/saistīti vienkopus.

Vispārīgais paskaidrojošais ieraksts (1) (*general explanatory entry*) – ieraksts, kas paredzēts saraksta, kataloga, bibliogrāfijas u.tml. lietotāju informēšanai par pieņemtajiem noteikumiem, kas ir vai nu vispārīgi vai attiecas uz noteiktu kategoriju aprakstgalvām, un sniedz vadlīnijas šādu aprakstgalvu meklēšanā.

Vispārīgais paskaidrojošais ieraksts (2) (*general explanatory record*) – lietotājiem domātā vispārīgā paskaidrojošā ieraksta fiksējums autoritatīvo ierakstu datnē.

Zona (*area*) – ieraksta galvenā sastāvdaļa, kas ietver noteiktas kategorijas ziņas vai kalpo noteiktai funkcijai.

Definētie termini pēc angļu alfabēta

Access point – pieejas punkts

Area – zona

Authorised heading – autorizētā aprakstgalva

Authorised parallel heading – paralēlā autorizētā aprakstgalva

Authority entry – autoritatīvais ieraksts (1)

Authority file – autoritatīvo ierakstu datne

Authority record – autoritatīvais ieraksts (2)

Bibliographic entity – bibliogrāfiskā entītija

Cataloguer's note – katalogizētāja piezīme

Corporate body – institūcija

Descriptive cataloguing rules – aprakstošie katalogizācijas noteikumi
Designation – apzīmējums
Element – elements
Entry – ieraksts
Explanatory heading – paskaidrojošā aprakstgalva
Expression – izteiksme
General explanatory entry – vispārīgais paskaidrojošais ieraksts (1)
General explanatory record – vispārīgais paskaidrojošais ieraksts (2)
Heading – aprakstgalva
Information note – informatīvā piezīme
ISADN (International Standard Authority Data Number) – ISADN (Starptautiskais autoritatīvo datu standartnumurs)
Manifestation – manifestācija
National authority file – nacionālo autoritatīvo ierakstu datne
National bibliographic agency – nacionālās bibliogrāfijas institūcija
National bibliography number – nacionālās bibliogrāfijas numurs
Originating source – izcelsmes avots
Parallel heading – paralēlā aprakstgalva
Public note – publiskā piezīme
Qualifier – kvalifikators
Reference entry – norādes ieraksts
Reference heading – norādes aprakstgalva
Related heading – saistītā aprakstgalva
Territorial authority – teritoriālā autoritāte
Tracing – saiste
Uniform heading – unificētā aprakstgalva
Uniform title – unificētais nosaukums
Variant heading – atšķirīgā aprakstgalva
Work – darbs

0.3. Kopsavilkums

Elementus, ko ievada zvaigznīte (*), ja nepieciešams, zonas robežās var atkārtot.

0.3.1. Autoritatīvie ieraksti un to uzrādīšana

<i>Zona</i>	<i>Noteiktās elementus ievadošās dalītājzīmes</i>	<i>Uzrādāmais elements</i>
1. Autorizētās aprakstgalvas zona	=	1.1. Autorizētā aprakstgalva
		*1.2. Paralēlā aprakstgalva vai tās pašas entītijas aprakstgalva, kas formulēta atbilstoši atšķirīgiem katalogizācijas noteikumiem (vai citā valodā, ja bibliogrāfijas institūcija lieto

<i>Zona</i>	<i>Noteiktās elementus ievadošās dalītājzīmes</i>	<i>Uzrādāmais elements</i>
		vairākas oficiālās valodas)
2. Informatīvās piezīmes zona		2.1. Publiskā piezīme
3. „Sk.” norādes saistes zona	<	*3.1. Saiste
4. „Sk. arī” norādes saistes zona	<<	*4.1. Saiste
5. Kataloģizētāja piezīmes zona		*5.1. Kataloģizētāja piezīme
6. Avota zona		6.1. Kataloģizācijas institūcijas nosaukums
	;	*6.2. Kataloģizācijas noteikumi vai standarts
	,	6.3. Datējums
7. Starptautiskā autoritatīvo datu standartnumura zona		7.1. Starptautiskais autoritatīvo datu standartnumurs

0.3.2. Norādes ieraksti un uzrādīšana

Norādes ierakstu parasti dokumentē (ar saisti) atbilstošajā autoritatīvajā ierakstā. Ja „sk.” vai „sk. arī” norāde ir pārāk sarežģīta, lai to atbilstoši izveidotu no autoritatīvā ieraksta norādes saistes, var veidot atsevišķu norādes ierakstu.

<i>Zona</i>	<i>Noteiktās elementus ievadošās dalītājzīmes</i>	<i>Uzrādāmais elements</i>
1. Norādes aprakstgalvas zona		1.1. Norādes aprakstgalva
2. Informatīvās piezīmes zona		2.1. Publiskā piezīme
3. Autorizētās aprakstgalvas zona		3.1. Instrukīvā vārdkopa

<i>Zona</i>	<i>Noteiktās elementus ievadošās dalītājzīmes</i>	<i>Uzrādāmais elements</i>
	> vai >>	*3.2. Autorizētā aprakstgalva

0.3.3. Vispārīgie paskaidrojošie ieraksti un uzrādīšana

<i>Zona</i>	<i>Noteiktās elementus ievadošās dalītājzīmes</i>	<i>Uzrādāmais elements</i>
1. Paskaidrojošās aprakstgalvas zona		1.1. Paskaidrojošā aprakstgalva
2. Vispārīgās paskaidrojošās norādes zona		2.1. Vispārīgās paskaidrojošās norādes piezīme
3. Avota zona		3.1. Kataloģizācijas institūcijas nosaukums
	;	*3.2. Kataloģizācijas noteikumi vai standarts
	,	3.3. Datējums
4. Starptautiskā autoritatīvo datu standartnumura zona		4.1. Starptautiskais autoritatīvo datu standartnumurs

0.4. Dalītājzīmes

0.4.1. Aiz katras noteiktās dalītājzīmes, kas ievada elementu, atstāj atstarpi. Katru noteikto dalītājzīmi, izņemot komatu (,), arī ievada atstarpe, ja vien dalītājzīme nav pirmā rakstzīme zonā.

0.4.2. Katru ieraksta zonu un katru zonas atkārtojumu skaidri atdala no iepriekšējā ar jaunu rindkopu, izcēlumu vai ar atkāpi.

0.4.3. Ja elementu atkārtoti, katru atkārtojumu ievada elementam noteiktās dalītājzīmes.

0.4.4. Katru zonu vai elementu, kas neattiecas uz konkrēto ierakstu, vienkārši atmet. Atmet arī šo elementu ievadošo noteikto dalītājzīmi.

0.4.5. Dalītājzīmes, kas nav ieraksta noteiktās dalītājzīmes, lieto atbilstoši par ierakstu atbildīgās katalogizācijas institūcijas pieņemtajiem noteikumiem un, ja iespējams, vadās pēc *IFLA* vadlīnijām par konkrētā elementa dalītājzīmēm.

0.4.6. Simboli, ko lieto kā noteiktās dalītājzīmes:

>	Sk.; meklēt pēc	ievada autorizēto aprakstgalvu
<	Lietots ... vietā; sk. no	ievada atšķirīgo aprakstgalvu
>>	Sk. arī	ievada saistīto aprakstgalvu
<<	Sk. arī no	ievada autorizēto aprakstgalvu

0.5. Lielo sākumburtu lietošana

Lielo sākumburtu lietošanu nosaka par ierakstu atbildīgās katalogizācijas institūcijas noteikumi.

0.6. Piemēri

Vadlīnijās lietotie piemēri ir ilustratīvi, nevis noteicoši. Katrs piemērs formulēts atbilstoši konkrētajam nacionālajam vai starptautiskajam standartam. Kas attiecas uz autorizēto aprakstgalvu formu un struktūru, katalogizētājiem vienmēr jāvadās pēc pašu pieņemtajiem katalogizācijas noteikumiem.

ELEMENTU SPECIFIKĀCIJA

1. Autoritatīvais ieraksts

Autoritatīvais ieraksts sniedz pilnu informāciju par autorizētās aprakstgalvas izveidi un ar to saistīto norāžu formulēšanu. Turklāt bez autorizētās aprakstgalvas ieraksts var ietvert arī vienu vai vairākas paralēlās aprakstgalvas, informatīvās piezīmes; tajā var būt iekļautas atšķirīgās un saistītās aprakstgalvas, no kurām veidotas norādes (saistes), kā arī citas katalogizētāja veidotas piezīmes, kas radušās aprakstgalvu veidošanas procesā, un ko var izmantot, lietojot aprakstgalvu bibliogrāfiskajos ierakstos vai vēlāk to pārveidojot. Autoritatīvo ierakstu var uzrādīt kopā ar norādēm, tai skaitā uz saistītajām aprakstgalvām, kā arī norāžu saistēm no saistītajām aprakstgalvām (sk. [2.4.](#)).

Ieraksti katalogā, bibliogrāfijā, sarakstā, reģistrā u.tml., kuros lietotas autorizētās aprakstgalvas, parasti ir pirms norādes ieraksta, kas sākas ar to pašu aprakstgalvu.

1.1. Autoritatīvās aprakstgalvas zona

Autoritatīvās aprakstgalvas zona ietver autorizēto aprakstgalvu, ko izveidojusi par ierakstu atbildīgā katalogizācijas institūcija, un tā kalpo kā ieraksta galvenais kārtojuma elements alfabētiskajā sarakstā. Zonā var ietvert arī vienu vai vairākas paralēlās aprakstgalvas.

1.1.1. Autorizētā aprakstgalva

1.1.1.1. Autoritatīvā ieraksta aprakstgalva ir autorizētā aprakstgalva, ko izveidojusi katalogizācijas institūcija. Aprakstgalvas formu, dalītājzīmes, lielo sākumburtu lietošanu u.tml. nosaka par ierakstu atbildīgās katalogizācijas institūcijas pieņemtie noteikumi. Autorizētā aprakstgalva var būt personai, institūcijai vai darbam/izteiksmei.

Piemēri

Andersen, H. C., f.1805
Gary, Romain
Industriraadet
Archbishop of Canterbury's Group on the Divorce Law
Guta saga

1.1.1.2. Personvārda aprakstgalvā var būt vairāki pakārtotie elementi. Parasti pakārtotie elementi ietilpst šādās kategorijās:

Personvārda pakārtotie elementi:

Uzvārds, ieskaitot priedēkļus un to savienojumus
Priekšvārds
Tēvvārds
Iesauka
Dinastijas nosaukums
Citi nosaukumi

Kvalifikatori:

Dižciltības tituls, goda nosaukums, uzruna u.tml.
Dzimšanas, miršanas datums u.tml.
Citi kvalifikatori

Piemēri

Horne, Donald, 1921-
Scott, Sir Walter, 1771-1832.
Milne, A. A. (Alan Alexander), 1882-1956
Jonsson, Busk Rut, 1925-
Victoria, Queen of Great Britain, 1819-1901
Picchi, Eugenio <programmatore>
Santillana, Íñigo López de Mendoza, Marqués de
Gómez de la Serna, Ramón
Макарий (Булгаков, М.П.)
Martens, Pierre (1895-...)
Dumas, Alexandre (1802-1870)

Allarde, Pierre-Gilbert Le Roi (1752-1809 ; baron d')
Drieu La Rochelle, Pierre
Dubois, Pierre (18.-19.. ; abbé)

1.1.1.3. Institūcijas aprakstgalvā var būt vairāki pakārtotie elementi. Parasti pakārtotie elementi ietilpst šādās kategorijās:

Nosaukuma pakārtotie elementi:

Institūcijas nosaukums
Teritoriālās pārvaldes nosaukums
Pakārtotās institūcijas nosaukums

Kvalifikatori:

Ģeogrāfiskais nosaukums
Datējums
Numurs
Institūcijas veids, teritoriālās pārvaldes veids
Citi kvalifikatori

Piemēri

University of Chicago
Brunel University. Education Liaison Centre
Ohio
Séminaire européen sur la recherche en éducation (1e; 1970 ; Pont-à-Mousson.)
Российская Федерация. Министерство образования
Ставропольский край. Министерство здравоохранения
Москва. Бауманский районный отдел здравоохранения
Минский медицинский институт. Кафедра общей хирургии
Петербургский университет. Филологический факультет
Pomorski muzej (Kotor)
Friedrich Witte (Firm)
Stockholms län. Landstinget
Ontario. Office of Arbitration
Институт востоковедения (Москва)
Italia
Fundació Joan Miró
Amics de Gaudí (Reus)
Asociación Española de Semiótica. Simposio Internacional
Международный конгресс византинистов (18; 1991; Москва)
Manuzio, Aldo <il Vecchio> & figli
I.Co.Ge Informatica
Abirelli, Federico <tipografia>
Институт проблем освоения Севера (Тюмень)
«Агрохимсервис», акционерное общество (поселок Алексеевское, Республика Татарстан)
Петербургский экономический форум (2000)
«Вопросы жизни», журнал (1903-1905; Петербург)
Московская международная книжная ярмарка (12; 1999)
Кондратьевские чтения (5; 1997; Москва)
Петербургская гимназия (2)

Армия (3; 1941-1945)
Квебек (провинция)
Архангельское высшее педагогическое училище (педагогический колледж)

- 1.1.1.4.** Darba aprakstgalva var ietvert tikai darba nosaukumu vai tā var ietvert personvārdu, institūcijas nosaukumu vai vairākus pakārtotos elementus, atbilstoši lietotajiem katalogizācijas noteikumiem. Ja aprakstgalvas pamatā ir tikai darba nosaukums, pakārtotie elementi parasti ietilpst šādās kategorijās:

Darba nosaukuma pakārtotie elementi:

Darba nosaukums
Darba daļas nosaukums
Darba daļas apzīmējums

Kvalifikatori:

Valoda
Versija
Datējums
Citi kvalifikatori

Ja aprakstgalva ietver personvārdu vai institūcijas nosaukumu, kā arī darba nosaukumu, iepriekš minētos pakārtotos elementus parasti ievada attiecīgie personvārda aprakstgalvas (sk. **1.1.1.2.**) vai institūcijas aprakstgalvas (sk. **1.1.1.3.**) pakārtotie elementi.

Piemēri

Chronique normande (XIVe siècle)
Lancelot du Lac
Beowulf
Crónica de los Reyes de Castilla
Biblioteca románica hispánica. II, Estudios y ensayos
Anglo-Saxon Chronicle
Juliana (Middle English)
Callaloo
Basilika
Biblioteca storica toscana. Sezione di storia del Risorgimento
Lex Salica (français)
De perfectione religiosa (français)
Corpus iuris civilis. Digestum
Libre del Consolat de mar <in italiano>
Italia. Codice civile <1942>
Italia. Codice civile <1942>. Libro I, Delle persone e della famiglia
Falla, Manuel de (1876-1946). Siete canciones populares españolas

- 1.1.1.5.** Pakārtoto elementu secība autorizētajā aprakstgalvā, pakārtotos elementus ievadošās, noslēdzošās un ietverošās dalītājzīmes, lielo

sākumburtu lietošana u.tml. atbilst par ierakstu atbildīgās katalogizācijas institūcijas pieņemtajiem noteikumiem.

1.1.2. Paralēlā aprakstgalva

Ievadošās dalītājzīmes

Katru paralēlo aprakstgalvu ievada vienlīdzības zīme.

- 1.1.2.1. Noteiktos gadījumos, īpaši valstīs, kurās ir vairākas oficiālās valodas, par autoritatīvo ierakstu atbildīgā katalogizācijas institūcija var izveidot vienu vai vairākas autorizētās aprakstgalvas alternatīvās formas ar paralēlu vai vienlīdzīgu statusu. Tāda situācija visbiežāk gadās ar institūciju aprakstgalvām, kam ir vispārpieņemtās formas vairākās valodās. Šādos gadījumos katalogizācijas institūcija var izveidot vairākus autoritatīvos ierakstus, katrā no tiem kā autorizēto aprakstgalvu lietojot formu citā valodā. Pievienotās norādes katrā ierakstā var būt atšķirīgas atkarībā no valodas, kādā ir autorizētā aprakstgalva. Šādos gadījumos katrā ierakstā iekļaujamas tikai norādes, kas atbilst valodai, kādā formulēta autorizētā aprakstgalva. Tāpat arī instruktīvo vārdkopu un piezīmju valoda pielāgojama autorizētās aprakstgalvas valodai ierakstā. Šādos ierakstos paralēlās aprakstgalvas tiek ierakstītas aiz autoritatīvās aprakstgalvas, katru ievadot ar vienlīdzības zīmi. Šādi ierakstīta paralēlā aprakstgalva pilda līdzīgu funkciju „sk. arī” norādes saistes funkcijai, norādot uz alternatīvām aprakstgalvām, pēc kurām var atrast autoritatīvos ierakstus citu valodu formās.

Piemēri

National Library of Canada
= Bibliothèque nationale du Canada

Bibliothèque nationale du Canada
= National Library of Canada

Schweiz
= Suisse
= Svizzera

Suisse
= Schweiz
= Svizzera

Svizzera
= Schweiz
= Suisse

Documenti di architettura armena
= Documents of Armenian architecture

L'échiquier photographique
= La scacchiera fotografica

- 1.1.2.2.** Katalogizācijas institūcijas, kas neveido paralēlās aprakstgalvas, citu valodu formas var uzskatīt par atšķirīgajām aprakstgalvām un ierakstīt kā „sk.” norādes saistes (sk. **1.3.**).
- 1.1.2.3.** Saistītās autorizētās aprakstgalvas, kas formulētas atbilstoši atšķirīgiem katalogizācijas noteikumiem, var ierakstīt vai nu kā paralēlās aprakstgalvas, vai atšķirīgās formas norādes aprakstgalvas, vai tās var sniegt kā citu autorizēto uzrādīšanas formu. Dažādi komunikācijas formāti pielāgo šādus autorizētus variantus, ko var izmantot aprakstgalvu sasaistei.

1.2. Informatīvās piezīmes zona

Informatīvo piezīmi autoritatīvajā ierakstā sniedz aiz autorizētās aprakstgalvas, ja nepieciešams izskaidrot saistību starp autorizēto aprakstgalvu un norādes saistēm un ja nepieciešams identificēt attiecīgo entītijū.

1.2.1. Informatīvā piezīme

- 1.2.1.1.** Informatīvā piezīme parasti ietver vienu no šādiem paskaidrojošās informācijas veidiem:
- i)** paskaidrojums par saistību starp divām vai vairākām personvārda aprakstgalvām,
 - ii)** īss paskaidrojums par institūcijas vēsturi, kas atspoguļo izmaiņas institūcijas nosaukumā, apvienošanu ar citām institūcijām, sadalīšanu institūcijas ietvaros vai starp vairākām institūcijām u.tml.,
 - iii)** paskaidrojums par saistību starp divu vai vairāku darbu aprakstgalvām vai starp darba daļu aprakstgalvām un visa darba aprakstgalvu,
vai
 - iv)** informācija entītijas identificēšanai.

Piemēri

1. zona Queen, Ellery
2. zona The joint pseudonym of Frederic Dannay and Manfred Lee.

1. zona Marie et Joseph
2. zona Auteurs de romans policiers (pour adultes et enfants). – Pseudonyme collectif de Corinne Bouchard (qui écrit aussi sous le nom Corinne Arbore) (pseudonyme Marie), née le 4 novembre 1958 et de Pierre Mezinski (pseudonyme Joseph), né le 1er juillet 1950; commencent à écrire en 1990 séparément sous leur patronymes, mais n'ont à ce jour jamais écrit

séparément sous le prénom choisi par chacun comme pseudonyme.

1. zona Casati Modignani, Sveva
2. zona Pseudonimo collettivo per opere pubbl. in collaborazione tra Nullo Cantaroni e Bice Cairati.
1. zona Great Britain. Ministry of Technology
2. zona This ministry was set up in 1965 and incorporated the Ministry of Power and the Department of Scientific and Industrial Research. In 1971 its functions were divided, part amalgamated with the Procurement Executive of the Ministry of Defence, and part amalgamated with the Board of Trade to form the Department of Trade and Industry. In 1974 the Department of Trade and Industry was replaced by the Department of Energy, the Department of Industry, the Department of Prices and Consumer Protection, and the Department of Trade.
1. zona Försvarets forskningsanstalt
2. zona Bildad 1945 genom sammanslagning av Försvarsväsendets kemiska anstalt, Militärfysiska institutet och Statens uppfinnarnämnds Militärpsykologiska institutets och vissa Försvarsmedicinska forskargrupperns uppgifter till Försvarets forskningsanstalt.
1. zona Corpus iuris civilis. Digestum
2. zona Denominazione dei primi tre libri del *Corpus*. Il *Corpus* si suddivide in: *Digestum vetus*, *Digestum infortiatum*, *Digestum novum*.
1. zona Lex Salica
2. zona Legge del diritto barbarico, Gruppo Franco
2. zona Recueil de coutumes des Francs Saliens, qui est à la fois un code de procédure et un code pénal.

- 1.2.1.2. Informatīvās piezīmes zonā ietveramas tikai piezīmes, kas paredzētas kataloga vai bibliogrāfijas lietotājiem. Piezīmes, kas paredzētas, lai palīdzētu katalogizētājam atšķirt vienādas aprakstgalvas u.tml., sniegtas katalogizētāja piezīmes zonā.
- 1.2.1.3. Informatīvās piezīmes stilam, dalītājzīmēm, lielo sākumburtu lietošanai u.tml. jāatbilst par ierakstu atbildīgās katalogizācijas institūcijas pieņemtajiem noteikumiem. Sarakstos, kas paredzēti starptautiskai lietošanai, kur vēlams izvairīties no teksta piezīmēm vienā valodā, apzīmējumus var lietot simbolus.

1.3. „Sk.” norādes saistes zona

“Sk.” norādes saistes zona autoritatīvajā ierakstā kalpo kā atšķirīgo aprakstgalvu ieraksts, kam izveidoti norādes ieraksti un kas saraksta, kataloga, bibliogrāfijas u.tml. lietotāju virza skatīt autorizēto aprakstgalvu.

1.3.1. „Sk.” norādes saiste

Ievadošās dalītājzīmes

Tiešsaistes katalogos, bibliogrāfijās u.tml., vai kartīšu ierakstā, vai autoritatīvo ierakstu izdrukā katru „sk.” norādes saisti, ieskaitot pirmo, ievada „mazāk nekā” zīme vai kreisā leņķiekava (<).

1.3.1.1. Katra „sk.” norādes saiste satur atšķirīgo aprakstgalvu, no kuras veido norādi uz autorizēto aprakstgalvu. „Sk.” norādes saistes ietver tādus variantus kā, piemēram, iniciāļi, akronīmi, pilnīgākas formas, apgrieztas formas, tiešās un netiešās formas, formas citā valodā, atšķirīgā pareizrakstībā, dažādas transliterācijas u.tml.

Piemēri

<i>1. zona</i>	University of Manchester
<i>3. zona</i>	< Victoria University of Manchester
<i>1. zona</i>	Arts Council of Great Britain
<i>3. zona</i>	< Great Britain. Arts Council
<i>1. zona</i>	Институт востоковедения (Москва)
<i>3. zona</i>	< АН СССР. Институт востоковедения
< РАН. Институт востоковедения
< Российская академия наук (Москва). Институт
востоковедения
<i>1. zona</i>	Институт проблем освоения Севера (Тюмень)
<i>3. zona</i>	< ИПОС
< Российская академия наук. Сибирское отделение.
Институт проблем освоения Севера
< АН СССР. Сибирское отделение. Институт
проблем освоения Севера
<i>1. zona</i>	Rolfe, Fr.
<i>3. zona</i>	< Corvo, Baron
< Rolfe, Frederick William
<i>1. zona</i>	Vian, Boris
<i>3. zona</i>	< Hachebuisson, Hugo
< Hanvélo, Zéphirin
< Hirondelle, Onuphre
< Lambineuse, Amélie de

1. zona Андреев, Л. Н. (1871-1919)
3. zona < Andrejev, Leonid
< Андреев, Леонид
< Андреев, Леонид Николаевич
1. zona Schubert, Franz, 1797-1828
Quintets, piano, violin, viola, violoncello, double
bass, D. 667. A major
3. zona < Schubert, Franz, 1797-1828
Forellenquintett
1. zona Albinoni, Tomaso <1671-1750>
Vespetta e Pimpinone
3. zona < Albinoni, Tomaso <1671-1750>
Pimpinone
1. zona Falla, Manuel de (1876-1946)
Siete canciones populares españolas
3. zona < Falla, Manuel de (1876-1946)
Suite popular española
1. zona Basilika
3. zona < Basilici
< Basilicorum Libri 60
1. zona De perfectione religiosa
3. zona < Discours ascétiques
< De contemptu mundi
1. zona Lex Salica
3. zona < Loi Salique
< Legge Salica
1. zona 900
3. zona < Novecento <Marsilio>
1. zona Saggi
3. zona < Saggi <A. Mondadori>
1. zona Дефо, Даниэль (1661-1731)
Жизнь и удивительные приключения Робинзона
Крузо
3. zona < (Дефо, Даниэль (1661-1731))
Робинзон Крузо.
< Дефо, Даниэль (1661-1731)
Удивительные приключения Робинзона Крузо
1. zona Крылов, Иван Андреевич (1768-1844)
3. zona < Басни, избранные из Крылова
< Избранные басни
< Полное собрание басен
< Собрание русских басен Крылова

1. zona Братья Питерские
3. zona < Воробьев, Андрей
< Карчик, Михаил
1. zona Петербургская гимназия (2)
3. zona < Средняя школа (232; Ленинград)
1. zona Кондратьевские чтения (4; 1996; Москва)
3. zona <”Краеугольные камни новой парадигмы
обществоведения. Традиции и перспективы
российской научной мысли”, Кондратьевские
чтения
1. zona Московская международная книжная ярмарка
3. zona < Международная книжная ярмарка
< ММКЯ

1.3.1.2. „Sk.” formas norādes saistei, dalītājzīmēm, lielo sākumburtu lietošanai u.tml. jāatbilst par ierakstu atbildīgās katalogizācijas institūcijas pieņemtajiem nosacījumiem.

1.3.1.3. Lai noskaidrotu sakarību starp autorizēto aprakstgalvu un saisti, aiz „sk.” norādes saistes var sniegt vārdu vai vārdkopu, kas raksturo variantu. Ierakstos, kas nav mašīnlasāmie, šo apzīmējumu skaidri atdala no atšķirīgās aprakstgalvas ar pieturzīmi vai izcēlumu.

Piemēri

1. zona Orwell, George
3. zona < Blair, Eric Arthur [īstais personvārds]

1. zona Associação Brasileira para o Desenvolvimento das
Industrias de Base
3. zona < Abdib [akronīms]

1.3.1.4. Ja nepieciešams un iespējams, „sk.” norādes saistes sniedzamas alfabētiskā secībā.

1.4. „Sk. arī” norādes saistes zona

„Sk. arī” norādes saistes zona autorizētajā ierakstā kalpo kā saistīto aprakstgalvu, kurām izveidotas norādes, ieraksts, kas saraksta, kataloga, bibliogrāfijas u.tml. lietotāju virza skatīt arī autorizēto aprakstgalvu.

1.4.1. „Sk. arī” norādes saiste

Ievadošās dalītājzīmes

Ieraksta skatu formās tiešsaistes katalogos, bibliogrāfijās u.tml., kartītēs vai iespēstajos autoritatīvajos ierakstos katru „sk. arī” norādes saisti, ieskaitot pirmo, ievada dubulta „mazāk nekā” zīme vai dubulta kreisā leņķiekava (<<).

- 1.4.1.1.** Katra „sk. arī” norādes saiste ietver saistīto autorizēto aprakstgalvu, no kuras veido norādi uz autorizēto aprakstgalvu. „Sk. arī” norādes saistes ietver saistītās aprakstgalvas, piemēram, agrāko un vēlāko institūcijas nosaukumu, personu un institūciju aprakstgalvas amatpersonām, pseidonīmus, ko lieto kā autorizētās aprakstgalvas u.tml.¹¹ Tās var arī ietvert arī „sk. arī” norādes saistes darbu nosaukumiem vai autora/darba nosaukuma apvienojumiem.

Piemēri

<i>1. zona</i>	Rossi, Jean-Baptiste
<i>4. zona</i>	<< Japrisot, Sébastien
<i>1. zona</i>	Stewart, J.I.M
<i>4. zona</i>	<< Innes, Michael
<i>1. zona</i>	Great Britain. Board of Trade.
<i>4. zona</i>	<< Great Britain. Department of Trade and Industry << Great Britain. Department of Trade
<i>1. zona</i>	Boccherini, Luigi <1797-1805> Quintets, piano, strings. G. 416. D minor
<i>4. zona</i>	<< Boccherini, Luigi <1797-1805> Quintets, guitar, violins, viola, violoncello, G. 445. D minor
<i>1. zona</i>	Stravinsky, Igor, 1882-1971 Cinq doigts
<i>4. zona</i>	<< Stravinsky, Igor, 1882-1971 Instrumental miniatures
<i>1. zona</i>	Shostakovich, Dmitrii Dmitrievich, 1906-1975 Katerina Ismailova. Op. 114
<i>4. zona</i>	<< Shostakovich, Dmitrii Dmitrievich, 1906-1975 Ledi Makbet Mtsenskogo uezda. Op. 29

¹¹ Lai gan dokumentā „Statement of Principles”, ko pieņēmusi Starptautiskā konference par katalogizācijas principiem 1961. g. oktobrī Parīzē, vairāku autorizēto aprakstgalvu lietošana vienai personai netiek uzskatīta par pareizu rīcību, šāda prakse tomēr tiek izmantota vairākos kopš tā laika pieņemtos katalogizācijas noteikumos. Tomēr izmantojot vairākus personvārdus personai ar vairākām bibliogrāfiskajām identitātēm, atbilstoši Parīzes principiem jāveido atsevišķa autorizētā aprakstgalva katrai bibliogrāfiskajai identitātei. Lai ilustrētu, kā tiek veidoti šādu aprakstgalvu autoritatīvie ieraksti un norādes, vadlīnijās iekļauti vairāki piemēri.

1. zona Florio e Biancofiore
4. zona << Floire et Blanche flor [fre]
<< Flore und Blanche flur [ger]
<< Flores and Blanche flour [eng]
etc.

1. zona Philosophy research archives
4. zona << Journal of philosophical research

1.4.1.2. „Sk. arī” norādes saistes formai, dalītājzīmēm, lielo sākumburtu lietošanai u.tml. jāatbilst par ierakstu atbildīgās katalogizācijas institūcijas pieņemtajiem noteikumiem.

Piemēri

1. zona Consejo Superior de Investigaciones Científicas
(España)
1. zona Centre national de la recherche scientifique (France)

1.4.1.3. Lai noskaidrotu saistību starp autorizēto aprakstgalvu un saisti, aiz „sk. arī” norādes saistes var pievienot vārdu vai vārdkopu, kas raksturo variantu. Apzīmējumu skaidri atdala no atšķirīgās aprakstgalvas ar pieturzīmi vai izcēlumu.

Piemēri

1. zona España. Ministerio de Agricultura y Pesca
4. zona << España. Ministerio de Agricultura
[agrākais nosaukums]
<< España. Ministerio de Agricultura, Pesca y
Alimentación
[vēlākais nosaukums]

1. zona Rossi, Jean-Baptiste
4. zona << Japrisot, Sébastien *pseud.*

1. zona American Material Handling Society
4. zona << International Material Management Society
[vēlākais nosaukums]

1. zona Buovo d'Antona
4. zona << Bevers saga [ice] [nor] [Leggenda comune a più
letterature europee]
<< Bown o Hamtwn [wel] [Leggenda comune a più
letterature europee]
<< Bueve de Manstone [fre] [Leggenda comune a più
letterature europee]
<< Sir Bevis of Hampton [eng] [Leggenda comune a
più letterature europee]

1.4.1.4. Ja nepieciešams un iespējams, „sk. arī” norādes saistes sniedzamas alfabētiskā secībā.

1.5. Kataloģizētāja piezīmes zona

Piezīmes kataloģizētāja piezīmes zonā parasti nav paredzētas parādīšanai katalogā vai bibliogrāfijā, bet tikai, lai palīdzētu kataloģizētājam autorizēto aprakstgalvu lietošanā, pārstrādāšanā vai saistītu aprakstgalvu veidošanā.

1.5.1. Kataloģizētāja piezīme

1.5.1.1. Kataloģizētāja piezīmes zona var ietvert piezīmes par aprakstgalvas veidošanā izmantotajiem avotiem, atsaucēs par konkrētu noteikumu lietošanu, piezīmes par aprakstgalvas lietošanas ierobežojumu un/vai piezīmes, lai atšķirtu personas vai institūcijas ar vienādiem personvārdiem/nosaukumiem, lai pamatotu personvārda/nosaukuma formas izvēli u.tml.

Piemēri

1. zona Hailsham of Saint Marylebone, Quintin Hogg, Baron
5. zona Who's Who?

1. zona Safety Research Center
5. zona *Research and Development activities*. 1969/70-

1. zona Hobbs, Jack, 1926-
5. zona Author's letter

1. zona Lafontaine, Jacques, 1944-
5. zona Nesajaukt ar 1933. g. dzimušo autoru.

1. zona Abgrall, Jean-Marie (1846-1926)
5. zona Nesajaukt ar kanoniķi Yves-Marie Abgrall (1876-1955), kam nepareizi piedēvēts «Calvaire de Plougastel-Daoulas» 1953. g. izdevums

1. zona Vivaldi, Antonio <1678-1741>
Concertos, oboe, violin, string orchestra, RV548,
Bb major
5. zona Ryom (RV 548 Concerto for V, Ob, Bb major) =
Rinaldi op. 52 = Fanna UI, 16

1. zona Lex salica
5. zona La Grande encyclopédie. Nouveau Larousse illustré
5. zona Nuovo digesto italiano / a cura di Mariano D'Amelio.
Torino : UTET, 1938.

1. zona Teresa de Jesús, Santa
5. zona Las moradas, 1985
5. zona Alborg: (Teresa de Jesús, Santa; Teresa de Cepeda y Ahumada; n. en 1515 en Ávila; m. el 4 de oct. de 1582)

1. zona Dau al Set (Grupo)
 5. zona Enc. cat.: (Dau al Set, Grup artístic editor de la revista mensual del mateix nom fundada a Barcelona l'octubre de 1948 i integrat per Joan Brossa, Arnau Puig, Modest Cuixart, Joan Ponç, Antoni Tàpies i Joan Josep Tharrats, que en tenia cura de la confecció i impressió; poc temps després de la seva fundació s'afegí al grup Joan Eduard Cirlot)

1.6. Avota zona

Avota zonā uzrāda par autorizēto ierakstu atbildīgo nacionālās bibliogrāfijas institūciju, noteikumus, pēc kādiem aprakstgalva veidota un ierakstīšanas datējumu.

1.6.1. Nacionālās bibliogrāfijas institūcijas nosaukums

1.6.1.1. Nacionālās bibliogrāfijas institūcijas (vai citas katalogizācijas institūcijas, kas piedalījusies autoritatīvā ieraksta veidošanā) nosaukumu sniedz starptautiski viegli atpazīstamā formā¹².

Piemēri

Bibliotekscentralen
 Bibliothèque nationale de France
 British Library
 Istituto centrale per il catalogo unico delle biblioteche italiane e per le informazioni bibliografiche
 Library of Congress
 Biblioteca Nacional (Espanña)

1.6.1.2. Gadījumā, ja autoritatīvo ierakstu pārstrādā institūcija, kas to nav izveidojusi, jāuzrāda par pēdējo pārstrādājumu atbildīgās institūcijas nosaukums. Sākotnējās institūcijas nosaukumu var uzrādīt katalogizētāja piezīmes zonā.

1.6.2. Katalogizācijas noteikumi vai standarts

Ievadošās dalītājzīmes

Katra katalogizācijas noteikumu kopuma vai standarta apzīmējumu ievada semikols.

1.6.2.1. Aprakstgalvas veidošanā izmantotos katalogizācijas noteikumus vai standartu uzrāda starptautiski viegli atpazīstamā formā¹³.

¹² Formu paraugus sk. Bell. *An Annotated Guide to Current National Bibliographies*.

¹³ Par izmantotajiem katalogizācijas noteikumiem sk. Bell. *An Annotated Guide to Current National Bibliographies*.

Piemēri

; AACR2
; AFNOR
; DKR
; RICA

1.6.3. Datējums

Ievadošās dalītājzīmes

Datējumu ievada komats.

1.6.3.1. No jauna veidotiem autoritatīvajiem ierakstiem ierakstītais datējums ir datums, kad ieraksts veidots. Pārstrādātiem ierakstiem sākotnējo datējumu aizstāj ar pēdējās labošanas datējumu un pievieno abreviatūru „pārstr.” vai tās ekvivalentu.

1.6.3.2. Datējumu sniedz atbilstoši *ISO* standartam¹⁴.

Piemērs

, 1980-05-16

1.7. Starptautiskā autoritatīvo datu standartnumura zona¹⁵

Starptautiskā autoritatīvo datu standartnumura zona paredzēta, lai norādītu numuru, kas piešķirts autorizētajam ierakstam starptautiskās apmaiņas un kontroles vajadzībām.

Piezīme. Ja autoritatīvais ieraksts jāiekļauj numuru reģistrā, Starptautiskais autoritatīvo datu standartnumurs var būt uzrādīts kā kārtojuma elements pirms parastās ieraksta aprakstgalvas zonas un atsevišķo *ISADN* zonu tādā gadījumā atmet.

1.7.1. Starptautiskais autoritatīvo datu standartnumurs

1.7.1.1. Starptautisko autoritatīvo datu standartnumuru ievada burtkopa *ISADN* un atstarpe.

1.7.1.2. Ja aprakstgalvai 1. zonā piešķirts *ISADN*, tas arī jāuzrāda.

1.7.1.3. Ja nav *ISADN* (vai papildus tam) var uzrādīt alternatīvu reģionālās vai nacionālās institūcijas piešķirtu numuru. Tas var būt institūcijas

¹⁴ ISO 8601-1988. Data Elements and Interchange Formats – Information Interchange – Representation of Dates and Times. – 1st ed. – Genève : International Organization for Standardization, 1988.

¹⁵ *IFLA UBCIM* Autoritatīvo ierakstu minimālā līmeņa darba grupa un *ISADN* ieteikusi lietošanai nacionālās bibliogrāfijas aģentūras ieraksta kontrolnumuru. Šis jautājums tiek apspriests *IFLA UBCIM* Funkcionālās prasības autoritatīvo ierakstu numerācijai (*Functional Requirements and Numbering of Authority Records (FRANAR)*) darba grupā.

lokālās sistēmas radīts. Alternatīvo numuru ievada kods, kas identificē numuru piešķirušo institūciju¹⁶.

Piemēri

n 78034279
frBN000020259
itAUF000014

2. Norādes ieraksts

Norādes ieraksts paredzēts, lai saraksta, kataloga, bibliogrāfijas u.tml. lietotāju virzītu vai nu no atšķirīgās aprakstgalvas vai saistītās aprakstgalvas uz atbilstošo autorizēto aprakstgalvu(ām). Norādes ieraksts papildus norādes aprakstgalvai vienmēr ietver vienu vai vairākas autorizētās aprakstgalvas, uz kurām tiek virzīts lietotājs, un var ietvert arī papildu paskaidrojošu vai instruktīvu informāciju par saistību starp aprakstgalvām.

Norādes ieraksti ir svarīgi, lai atvieglotu gan autoritatīvo, gan bibliogrāfisko datņu vai katalogu lietošanu. Autoritatīvajā datnē pieļaujama norāde no saistītās aprakstgalvas uz autorizēto aprakstgalvu (t.i., „sk. arī” norādes iekļaušana pašā autoritatīvajā ierakstā (sk. 2.4.).

2.1. Norādes aprakstgalvas zona

Norādes aprakstgalvas zona ietver atšķirīgo vai saistīto aprakstgalvu, no kuras saraksta, kataloga, bibliogrāfijas u.tml. lietotājs tiek virzīts uz atbilstošo autorizēto aprakstgalvu(ām) un ir galvenais kārtojuma elements, norādes ierakstu ievietojot alfabētiskā sarakstā.

2.1.1. Norādes aprakstgalva

2.1.1.1. Norādes ieraksta aprakstgalva var ietvert:

- i) atšķirīgo aprakstgalvu, no kuras meklētājs tiek virzīts *sk.* formu, kas izveidota kā autorizētā aprakstgalva, vai
 - ii) saistīto aprakstgalvu, no kuras meklētājs tiek virzīts *sk. arī* vienu vai vairākas ar to saistītās autorizētās aprakstgalvas.
- Norādes aprakstgalva var būt personai, institūcijai vai darbam.

Piemēri

Andersen, Hans Christian, f. 1805 [atšķirīgā aprakstgalva]
C.G.T. [atšķirīgā aprakstgalva]
Great Britain. Lord Chancellor's Department. Supreme Court of
Judicature [atšķirīgā aprakstgalva]
Commonwealth of Australia [atšķirīgā aprakstgalva]
Sverige. Ecklesiastik departementet [saistītā aprakstgalva]

¹⁶ Kodus sk. Bell. *An Annotated Guide to Current National Bibliographies*.

Pageant of the shearmen and tailors [atšķirīgā aprakstgalva]
Romans de la Table ronde [saistītā aprakstgalva]
Bess of Hardwick [atšķirīgā aprakstgalva]
Le terze rime [*La Divina Commedia of Dante Alighieri* atšķirīgā
aprakstgalva]
Andalucía. Agencia de Medio Ambiente [atšķirīgā aprakstgalva]

- 2.1.1.2.** Personvārda norādes aprakstgalvā var būt dažāds pakārtoto elementu skaits. Parasti pakārtotie elementi ietilpst tajās pašās kategorijās, kādas paredzētas personvārdu autoritatīvajām aprakstgalvām (sk. **1.1.1.2.**).

Piemēri

Carter, James Earl, 1924-
Koga, Hidemasa
Böhl de Faber, Cecilia
Bison, Ravi (1920-1959)
Dupont, Jules (1920-1959)
Fanaton (1920-1959)
Hachebuisson, Hugo

- 2.1.1.3.** Institūcijas norādes aprakstgalvā var būt vairāki pakārtotie elementi. Parasti pakārtotie elementi ietilpst tajās pašās kategorijās, kādas paredzētas institūciju nosaukumu autoritatīvajām aprakstgalvām (sk. **1.1.1.3.**).

Piemēri

United States. Bureau of Mines. Pittsburgh Research Center
España. Centro de Coordinación Bibliotecaria

- 2.1.1.4.** Darba norādes aprakstgalvā var būt vairāki pakārtotie elementi. Parasti pakārtotie elementi ietilpst tajās pašās kategorijās, kādas paredzētas darbu autoritatīvajām aprakstgalvām (sk. **1.1.1.4.**).

Piemēri

Den gamle dagvise

Schubert, Franz, 1797-1828
Unvollendete Sinfonie [atšķirīgā aprakstgalva]

Schumann, Robert, 1810-1856
Abegg-Variationen [atšķirīgā aprakstgalva]

Brahms, Johannes, 1797-1828
Johannes Brahms-Liederabend [dziesmu krājuma apakškopa]

Schubert, Franz, 1797-1828
Der Tod und das Mädchen (String quartet) [atšķirīgā
aprakstgalva]

Schumann, Robert, 1810-1856
Humoresken, piano, op. 20, Bb major [atšķirīgā
aprakstgalva]

2.1.1.5. Pakārtoto elementu secībai norādes aprakstgalvā, pakārtotos elementus ievadošajām, noslēdzošajām un ietverošajām dalītājzīmēm, lielo sākumburtu lietošanai u.tml. jāatbilst par ierakstu atbildīgās katalogizācijas institūcijas pieņemtajiem noteikumiem.

2.2. Informatīvās piezīmes zona

Ja nepieciešams paskaidrot saistību starp norādes aprakstgalvu un autorizēto(ajām) aprakstgalvu(ām), uz kurām tiek virzīts saraksta, kataloga, bibliogrāfijas lietotājs, norādes ierakstā aiz norādes aprakstgalvas sniedz informatīvo piezīmi.

2.2.1. Informatīvā piezīme

2.2.1.1. Informatīvā piezīme parasti ietver vienu no šādiem paskaidrojošās informācijas veidiem:

- i)** paskaidrojums par saistību starp divām vai vairākām personvārdu aprakstgalvām,
- ii)** īsas ziņas par institūcijas vēsturi, kurās atspoguļotas institūcijas nosaukuma izmaiņas, apvienošana ar citām institūcijām, sadalīšana institūcijas ietvaros vai starp vairākām institūcijām u.tml.
vai
- iii)** paskaidrojums par saistību starp divu vai vairāku darbu aprakstgalvām vai starp darba daļu aprakstgalvām un visa darba aprakstgalvu,
vai
- iv)** informācija entītijas identificēšanai (paredzēts īpaši unificētajiem nosaukumiem).

Piemēri

1. zona Ontario. Office of Arbitration
2. zona Replaced Ontario Labour-Management Arbitration
Commission on Sept. 1, 1979.

1. zona Evangelios
2. zona Para el conjunto de los Evangelios, véase Biblia. N.T.
Evangelios. Para los Evangelios individuales, véase
el nombre del libro como subencabezamiento de
Biblia. N.T. (por ejemplo, Biblia. N.T. Evangelio
según Mateo)

- 2.2.1.2. Informatīvās piezīmes veidam, dalītājzīmēm, lielo sākumburtu lietošanai u.tml. jāatbilst par ierakstu atbildīgās katalogizācijas institūcijas pieņemtajiem noteikumiem.

2.3. Autorizētās aprakstgalvas zona

Autorizētās aprakstgalvas zona norādes ierakstā paredzēta, lai saraksta, kataloga, bibliogrāfijas u.tml. lietotāju virzītu uz atbilstošo(ajām) autorizēto(ajām) aprakstgalvu(ām).

2.3.1. Instrukīvā vārdkopa

- 2.3.1.1 Autorizētās aprakstgalvas zona, ja nepieciešams, var sākties ar paskaidrojošu vārdkopu vai instrukciju.

Piemēri

1. zona Dannay, Frederic
3. zona Šī autora darbus, kas sarakstīti sadarbībā ar Manfred Lee, sk.

1. zona Industriraadet. Informatiostjenesten
3. zona Vedrendende publikationer, der informer om Industriraadets virksomhed, se

1. zona Pittsburgh Research Center
3. zona Meklēt arī pēc agrākās aprakstgalvas

- 2.3.1.2. Ja vajadzīga vairāk nekā viena instrukīvā vārdkopa, zonu var atkārtot.

Piemērs

1. zona Bradford, Will
3. zona Šī autora ar īsto personvārdu sarakstītos darbus sk.
3. zona Ar citiem pseidonīmiem sarakstītos darbus sk.

- 2.3.1.3. Ja vienīgais nepieciešamais norādījums ir vārds „sk.” vai vārdkopa „sk. arī” (vai to ekvivalenti), instrukīvo vārdkopu var atnest, un zona var sākties ar pirmo autorizēto aprakstgalvu, ko ievada atbilstošā noteiktā dalītājzīme (sk. 2.3.2.).

Piemēri

1. zona Maurier, Dame Daphne du
3. zona > Du Maurier, Dame Daphne

1. zona Лоцев, А.Ф. (1893-1988)
3. zona > Лоцев, Алексей Федорович

<i>1. zona</i>	Тихон (Белавин, В. И .; патриарх ; 1865-1925)
<i>3. zona</i>	> Белавин, В. И > Белавин, Василий Иванович > Беллавин, В. И > Тихон (патриарх Московский и всея Руси)
<i>1. zona</i>	Bach, Johann Sebastian, 1685-1750 Fugues, organ, BWV 579. B minor
<i>3. zona</i>	> Bach, Johann Sebastian, 1685-1750 Fuge über ein Thema von Corelli
<i>1. zona</i>	Wagner, Richard, 1813-1883 Twilight of the gods
<i>3. zona</i>	> Wagner, Richard, 1813-1883 Ring des Nibelungen. Götterdämmerung
<i>1. zona</i>	Габироль, Соломон (ок. 1021-1058)
<i>3. zona</i>	> Ибн Габироль, Соломон > Гебироль, Соломон

2.3.1.4. Instrukīvās vārdkopas formulējumam, dalītājzīmēm, lielo sākumburtu lietošanai u.tml. jāatbilst par ierakstu atbildīgās katalogizācijas institūcijas pieņemtajiem noteikumiem.

2.3.2. Autorizētā aprakstgalva

Ievadošās dalītājzīmes

Dalītājzīmi, kas ievada katru autorizēto aprakstgalvu, nosaka aprakstgalvas veids norādes aprakstgalvas zonā.

Ja norādes aprakstgalva ietver atšķirīgo aprakstgalvu (sk. **2.1.1.1., i) veids**), katalogu ierakstos, bibliogrāfijās, iespiestajos autoritatīvajos ierakstos u.tml. katru autorizēto aprakstgalvu 3. zonā ievada „lielāks nekā” zīme vai labējā leņķiekava (>).

Ja norādes aprakstgalva ietver saistīto aprakstgalvu (sk. **2.1.1.1., ii) veids**), skatu formās katalogu ierakstos, bibliogrāfijās, iespiestajos autoritatīvajos ierakstos u.tml. katru autorizēto aprakstgalvu 3. zonā ievada dubulta „lielāks nekā” zīme vai dubultās labējās leņķiekavas (>>).

Noteiktās dalītājzīmes jālieto pirms katras autorizētās aprakstgalvas neatkarīgi no tā, vai lietota instrukīvā vārdkopa.

2.3.2.1. Ja norādes aprakstgalva ietver atšķirīgu formu (sk. **2.1.1.1., i) veids**), 3. zonā parasti ietverta tikai viena autorizētā aprakstgalva. Tomēr, ja norādes aprakstgalvas zonā uzrādītā atšķirīgā aprakstgalva ir vairāk nekā vienas autorizētās aprakstgalvas variants, 3. zona var ietvert vairākas autorizētās aprakstgalvas (t.i., vienu katrai formai, kas noteikta kā autorizētā aprakstgalva).

Piemēri

- 1. zona* Waterman, A.M.C.
3. zona > Waterman, Anthony M.C., 1931-
- 1. zona* Smith, J.C.
3. zona > Smith, John C., 1922-
> Smith, John Clegg
>Smith, Joseph C., 1930-
- 1. zona* Bach, Johann Sebastian, 1685-1750
Wachet auf
3. zona > Bach, Johann Sebastian, 1685-1750
Choräle von verschiedener Art. BWV 645-650.
Wachet auf, ruft uns die Stimme
> Bach, Johann Sebastian, 1685-1750
Wachet auf, ruft uns die Stimme (Cantata)

2.3.2.2. Ja norādes aprakstgalva ietver saistīto aprakstgalvu (sk. [2.1.1.1., ii\) veids](#)), 3. zona ietver visas ar to saistītās autorizētās aprakstgalvas.

Piemēri

- 1. zona* Morris, John
2. zona Morris Cargill un John Hearne kopējs pseidonīms.
3. zona Šo autoru darbus, kas sarakstīti ar īstajiem personvārdiem, sk.:
>> Cargill, Morris
>> Hearne, John, 1925-
- 1. zona* España. Ministerio de Agricultura y Pesca
2. zona Continúa en mayo de 1981 al Ministerio de Agricultura. Desaparece en dic. de 1981, siendo continuado por el Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación
3. zona >> España. Ministerio de Agricultura
>> España. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

2.4. Alternatīvā struktūra „sk. arī” norādēm

Autoritatīvo ierakstu datnē vai katalogā, kas ietver autoritatīvos ierakstus, norādes ierakstus no saistītās aprakstgalvas (t.i., „sk. arī” norādes), labāk ir apvienot ar autorizētās aprakstgalvas autoritatīvo ierakstu kopējā struktūrā, nekā tiem veidot atsevišķu ierakstu pēc tās pašas aprakstgalvas. Var lietot vienu no turpmāk minētajām metodēm:

- 2.4.1. Norādes ieraksta autorizētās aprakstgalvas zonu (3. zona), kas ietver gan instruktīvo vārdkopu (ja nepieciešams), gan autorizēto aprakstgalvu, kurai norāde veidota, var iekļaut autoritatīvajā ierakstā tūlīt aiz informatīvās piezīmes (2. zona) vai, ja nav informatīvās piezīmes, tūlīt aiz autoritatīvās aprakstgalvas (1. zona).

Piemēri

Apvienotais ieraksts

<i>1. autoritatīvā zona</i>	Great Britain. Department of Trade
<i>2. autoritatīvā zona</i>	The Board of Trade 1970. g. tika apvienots ar Ministry of Technology daļu, izveidojot Department of Trade and Industry. Department of Trade tika izveidots 1974. g., kad Department of Trade and Industry tika sadalīts četros departamentos.
<i>3. norādes zona</i>	Sk. arī agrāko aprakstgalvu
>> Great Britain. Department of Trade and Industry
>> Great Britain. Board of Trade
<i>3. autoritatīvā zona</i>	< Department of Trade
<i>4. autoritatīvā zona</i>	<< Great Britain. Department of Trade and Industry
<< Great Britain. Board of Trade
<i>5. autoritatīvā zona</i>	Letter from Department of Industry Library 6/10/81
<i>6. autoritatīvā zona</i>	British Library ; AACR2, 1981-10-09
<i>7. autoritatīvā zona</i>	ISADN

- 2.4.2. Alternatīvi autoritatīvā ieraksta „sk. arī” norādes saisti (4. zona) var izmantot gan saistei, gan norādei, apvienojot noteiktās dalītājzīmes norādei (>>) ar saistes zīmēm (<<).

Jāņem vērā, ka apvienotās dalītājzīmes lieto tikai tad, ja saistība starp aprakstgalvām ir abpusēja.

Piemēri

Apvienotais ieraksts

<i>1. autoritatīvā zona</i>	France. Ministère des affaires sociales
<i>2. autoritatīvā zona</i>	Résulte de la fusion en janvier 1966 du Ministère de la santé publique et de la population et du Ministère du travail; se scinde en juillet 1969 pour donner le Ministère du travail, de l'emploi et de la population et le Ministère de la santé publique et de la sécurité sociale.
<i>4. autoritatīvā zona/
3. norādes zona</i>	>> << France. Ministère de la santé publique et de la population
>> << France. Ministère de la santé publique et de la sécurité sociale
>> << France. Ministère du travail

- >> << France. Ministère du travail, de l'emploi et de la population
Bibliothèque nationale ; AFNOR, 1981-11-12
6. *autoritatīvā zona*
7. *autoritatīvā zona*
ISADN
1. *autoritatīvā zona*
4. *autoritatīvā zona*/
3. *norādes zona*
Libro de los engaños
>> << De syv vise mestre
>> << Die sieben weisen Meister
>> << Libro dei sette savi di Rome
>> << Saith Doethion Rhufain
>> << Sept sages de Rome
>> << Sju vise mästare
>> << Zeven vroeden van binnen Rome
6. *autoritatīvā zona*
Biblioteca Nacional (España) ; Reglas de catalogación (1985), 1990-11-30, rev. 1996-10-03
7. *autoritatīvā zona*
ISADN
1. *autoritatīvā zona*
2. *autoritatīvā zona*
Florio e Biancofiore [ita]
La leggenda è diffusa in vari paesi ed è comune a più letterature europee.
4. *autoritatīvā zona*/
3. *norādes zona*
>> << Floire et Blancheflor [fre]
>> << Flores and Blancheflour [eng]
>> << Flores och Blanzeflor [swe]
>> << Flores og Blanseflor [dan]
>> << Flores saga og Blankiflur [ice] [nor]
>> << Flores y Blancaflor [spa]
>> << Flos unde Blankflos [goh]
>> << Phlōrios kai Platziaphlōra (Φλωριοξ και Πλατζιαφλωρα) [grc]
>><< Leggenda della Reina Rosana e di Rosana sua figliuola
>><< Diederic van Assenede. Floris ende Blancefloer [dum]
>><< Fleck, Konrad. Flore und Blancheflur [goh]
3. *autoritatīvā zona*
< Il cantare di Florio e Biancofiore
< Bianchafiore Florio
< Bianchifiore Florio
< Fiorio e Biancofiore
< Florio e Biancifiore
< Florio e Biancifiore
< Historia de Florio e Biancofiore
< Historia de lo innamoramento de Florio e Biancofiore
< Hystoria de lo innamoramento de Florio e Biancofiore
< Lo innamoramento de Florio e Biancofiore
< Storia di Florio e Biancofiore
5. *autoritatīvā zona*
La letteratura romanza medioevale / a cura di Costanzo Di Girolamo. – Bologna : Il mulino, 1994. Dizionario letterario Bompiani delle opere e dei personaggi di tutti i tempi e di tutte

le litterature. Opere. 3. – Milano : V.
Bompiani, 1947

6. autoritatīvā zona RICA
7. autoritatīvā zona ISADN

3. Vispārīgie paskaidrojošie ieraksti

3.1. Paskaidrojošās aprakstgalvas zona

Paskaidrojošās aprakstgalvas zona ietver daļēju, stilizētu vai tipveida aprakstgalvu, no kuras saraksta, kataloga, bibliogrāfijas u.tml. lietotājs tiek virzīts uz aprakstgalvu vispārīgo klasi vai noteiktu kategoriju, un kalpo kā vispārīgā paskaidrojošā ieraksta galvenais kārtojuma elements, to ievietojot alfabētiskā sarakstā.

3.1.1. Paskaidrojošā aprakstgalva

3.1.1.1. Vispārīgā paskaidrojošā ieraksta aprakstgalva parasti ietver saīsinātu vai citādi stilizētu vai tipveida formu, no kuras saraksta, kataloga, bibliogrāfijas u.tml. lietotājs tiek virzīts uz autorizēto aprakstgalvu veselu grupu vai klasi.

Paskaidrojošā aprakstgalva var attiekties uz nosacījumiem konkrēti par personu, institūciju vai darbu aprakstgalvām vai vispārīgi uz visu veidu aprakstgalvām.

Piemēri

Aktiebolaget...
Diocese of ...

Музыкальные классы ...
Библиотеки частных владельцев ...
Библейская кафедра ...
Драматический театр ...

3.1.1.2. Pakārtoto elementu secībai paskaidrojošajā aprakstgalvā, pakārtotos elementus ievadošajām, noslēdzošajām un ietverošajām noteiktajām dalītājzīmēm, lielo sākumburtu lietošanai u.tml. jāatbilst par ierakstu atbildīgās katalogizācijas institūcijas pieņemtajiem noteikumiem.

3.2. Informatīvās piezīmes zona

Informatīvā piezīme aiz paskaidrojošās aprakstgalvas saraksta, kataloga, bibliogrāfijas u.tml. lietotāju iepazīstina ar noteikumiem, kas izmantoti, formulējot vai kārtojot tāda veida autorizētās aprakstgalvas, ko lietotājs varētu meklēt pēc paskaidrojošā aprakstgalvā sniegtās formas.

3.2.1. Informatīvā piezīme

3.2.1.1. Informatīvās piezīmes izteiksmes veidam, dalītājzīmēm, lielo sākumburtu lietošanai u.tml. jāatbilst par ierakstu atbildīgās katalogizācijas institūcijas pieņemtajiem noteikumiem.

Piemēri

1. zona	De la
2. zona	Personvārdi, kas sākas ar šo prefiksu, ierakstīti arī pēc La (piemēram, La Bretèque, Pierre de) vai pēc personvārda aiz prefiksa (piemēram, Torre, Marie de la)
1. zona	Conference...
2. zona	Konferences referāti ierakstīti pēc konferences u.tml. nosaukuma vai izdevuma nosaukuma, ja konferencei u.tml. nav nosaukuma. Sk. arī Symposium..., Workshop..., u.tml.

3.3. Avota zona

Avota zonā uzrādīta par vispārīgo paskaidrojošo ierakstu atbildīgā katalogizācijas institūcija, minēts, pēc kādiem noteikumiem veidots ieraksts un ieraksta datējums.

3.3.1. Nacionālās bibliogrāfijas institūcija

Nacionālās bibliogrāfijas institūcijas (vai citas katalogizācijas institūcijas, kas piedalījušies autoritatīvā ieraksta veidošanā) nosaukumu sniedz starptautiski viegli atpazīstamā formā.¹⁷

Piemērs

National Library of Canada/Bibliothèque nationale du Canada

Gadījumā, ja paskaidrojošo ierakstu pārstrādā institūcija, kas nav veidojusi sākotnējo ierakstu, jāuzrāda par pēdējo pārstrādāšanu atbildīgās institūcijas nosaukums.

3.3.2. Katalogizācijas noteikumi vai standarts

Ievadošās dalītājzīmes

Katra katalogizācijas noteikumu kopuma vai standarta apzīmējumu ievada semikols.

Katalogizācijas noteikumus vai standartu, pēc kura veidots vispārīgais paskaidrojošais ieraksts, uzrāda starptautiski viegli atpazīstamā formā.¹⁸

¹⁷ Formu paraugus sk. Bell. *An Annotated Guide to Current National Bibliographies*.

Piemērs

; SKR

3.3.3. Datējums

Ievadošās dalītājzīmes

Datējumu ievada komats.

3.3.3.1. No jauna veidotiem vispārīgajiem paskaidrojošajiem ierakstiem uzrādītais datējums ir datums, kad ieraksts veidots. Pārstrādātiem ierakstiem oriģinālo datējumu aizstāj ar pēdējā pārstrādājuma datumu un pirms tā raksta abreviatūru „pārstr.” vai tās ekvivalentu.

3.3.3.2. Datējumu uzrāda atbilstoši *ISO* standartam.¹⁹

Piemērs

, 1981-12-04

3.4. Starptautiskā autoritatīvo datu standartnumura zona

Starptautiskā autoritatīvo datu standartnumura zona paredzēta, lai uzrādītu numuru, kas piešķirts vispārīgajam paskaidrojošajam ierakstam starptautiskās apmaiņas un kontroles vajadzībām.

Piezīme. Ja vispārīgais paskaidrojošais ieraksts ir jāiekļauj numuru reģistrā, Starptautisko autoritatīvo datu standartnumuru var ierakstīt kā kārtojuma elementu pirms ieraksta aprakstgalvas zonas, un *ISADN* zonu tad var atnest.

3.4.1. Starptautiskais autoritatīvo datu standartnumurs

3.4.1.1. Starptautisko autoritatīvo datu standartnumuru ievada burtkopa *ISADN* un atstarpe.

3.4.1.2. Ja aprakstgalvai 1. zonā piešķirts *ISADN*, tas jāuzrāda.

¹⁸ Noteikumus un standartus sk. Bell. *An Annotated Guide to Current National Bibliographies*.

¹⁹ ISO 8601-1988. Data Elements and Interchange Formats – Information Interchange – Representation of Dates and Times. – 1st ed. – Genève : International Organization for Standardization, 1988.

3.4.1.3. Ja *ISADN* nav vai arī papildus tam var uzrādīt reģionālās vai nacionālās institūcijas piešķirto alternatīvo numuru. Alternatīvo numuru ievada kods, kas identificē numuru piešķirušo aģentūru.²⁰

²⁰ Kodus sk. Bell. *An Annotated Guide to Current National Bibliographies*.

A PIELIKUMS PIEMĒRI

1. piemērs

Autoritatīvais ieraksts

Pittsburgh Research Center (United States. Bureau of Mines)

< United States. Bureau of Mines. Pittsburgh Research Center

<< Pittsburgh Mining and Safety Research Center

<< United States. Bureau of Mines. Pittsburgh/Bruceton Administrative Office

<< Pittsburgh Research Center (United States. Dept. of Energy)

Found: *Its* Practical ignition problems related to intrinsic safety, 1980: t.p. (Pittsburgh Research Center, Pittsburgh, Pa.) caption t.p. (U.S. Department of Interior, Bureau of Mines, Pittsburgh Research Center, Pittsburgh, Pa.)

Phone call to Bureau of Mines publications office, 1/23/80 (The name of Pittsburgh Mining and Safety Research Center was changed to Pittsburgh Research Center in 1977)

Phone call to Pittsburgh Research Center, 3/17/89 (Bureau of Mines Pittsburgh/Bruceton Administrative Office is now absorbed by the Pittsburgh Research Center)

De Rosa, M.I. A 20-liter furnace test method to determine the combustion gas toxicity of conveyor belts, 1996, surrogate: t.p. (United States Department of Energy, Pittsburgh Research Center) abstract p. (under the U.S. Bureau of Mines prior to transferring to the U.S. Department of Energy on Apr. 4, 1996)

Library of Congress ; AACR2, 1996-12-13
ISADN

Norādes ieraksts

Pittsburgh Research Center (United States. Bureau of Mines)

Search also under the earlier heading

>> Pittsburgh Mining and Safety Research Center

Norādes ieraksts

Pittsburgh Research Center (United States. Bureau of Mines)

Search also under the earlier heading

>> United States. Bureau of Mines. Pittsburgh/Bruceton Administrative Office

Norādes ieraksts

Pittsburgh Research Center (United States. Bureau of Mines)

Search also under the later heading

>> Pittsburgh Research Center (United States. Dept. of Energy)

Norādes ieraksts

United States. Bureau of Mines. Pittsburgh Research Center

> Pittsburgh Research Center (United States. Bureau of Mines)

Norādes ieraksts

Pittsburgh Mining and Safety Research Center

Search also under the later heading

>> Pittsburgh Research Center (United States. Bureau of Mines)

Norādes ieraksts

United States. Bureau of Mines. Pittsburgh/Bruceton Administrative Office

Search also under the later heading

>> Pittsburgh Research Center (United States. Bureau of Mines)

Norādes ieraksts

Pittsburgh Research Center (United States. Dept. of Energy)

Search also under the earlier heading

>> Pittsburgh Research Center (United States. Bureau of Mines)

2. piemērs

Autoritatīvais ieraksts

Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik

Am 1.1.1973 entstanden aus dem Zusammenschluss der VDE-VDI-Fachgruppe Messtechnik und der VDI-VDE-Fachgruppe Regelungstechnik unter dem Namen VDI-VDE-Gesellschaft für Mess- und Regelungstechnik. Ab 30.7.1973 unter dem Namen VDI-VDE Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik bestehend. Zugehörig zum Verein Deutscher Ingenieure und dem Verband Deutscher Elektrotechniker.

< VDI-VDE-Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik
< VDI-VDE-Gesellschaft für Mess- und Regelungstechnik
< Gesellschaft für Mess- und Regelungstechnik
< Verein Deutscher Ingenieure / Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik
< Verein Deutscher Ingenieure / Gesellschaft für Mess- und Regelungstechnik
< Verband Deutscher Elektrotechniker / Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik
< Verband Deutscher Elektrotechniker / Gesellschaft für Mess- und
Regelungstechnik

<< Fachgruppe Messtechnik
<< Fachgruppe Regelungstechnik

Deutsche Bibliothek ; RAK, 1983-09-15
ISADN

Norādes ieraksts

Gesellschaft für Mess- und Regelungstechnik

Siehe auch frühere Namen

>> Fachgruppe Messtechnik
>> Fachgruppe Regelungstechnik

Norādes ieraksts

VDI-VDE-Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik

> Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik

Norādes ieraksts

VDI-VDE-Gesellschaft für Mess- und Regelungstechnik

> Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik

Norādes ieraksts

Gesellschaft für Mess- und Regelungstechnik

> Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik

Norādes ieraksts

Verein Deutscher Ingenieure / Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik

> Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik

Norādes ieraksts

Verein Deutscher Ingenieure / Gesellschaft für Mess- und Regelungstechnik
> Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik

Norādes ieraksts

Verband Deutscher Elektrotechniker / Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik
> Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik

Norādes ieraksts

Verband Deutscher Elektrotechniker / Gesellschaft für Mess- und Regelungstechnik
> Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik

Norādes ieraksts

Fachgruppe Messtechnik
Siehe auch späterer Name
>> Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik

Norādes ieraksts

Fachgruppe Regelungstechnik
Siehe auch späterer Name
>> Gesellschaft Mess- und Regelungstechnik

3. piemērs

[Ilustrē paralēlo aprakstgalvu lietošanu atbilstoši [1.1.2.1.](#)]

Autoritatīvais ieraksts

Canada. Groupe de travail du Ministre sur la protection des enfants en cas d'accidents de véhicules automobiles

= Canada. Minister's Task Force on Crash Protection for Infant and Child Passengers in Motor Vehicles

Etabli déc. 1978. Rapport final soumis 24 janv. 1980. Président: G.B. Williams.

< Canada. Consommation et corporations Canada. Groupe de travail du Ministre sur la protection des enfants en cas d'accidents de véhicules automobiles

Bibliothèque nationale du Canada ; RCAA 2, 1981-06-01
ISADN

Norādes ieraksts

Canada. Consommation et corporations Canada. Groupe de travail du Ministre sur la protection des enfants en cas d'accidents de véhicules automobiles.

> Canada. Groupe de travail du Ministre sur la protection des enfants en cas d'accidents de véhicules automobiles

Autoritatīvais ieraksts

Canada. Minister's Task Force on Crash Protection for Infant and Child Passengers in Motor Vehicles

= Canada. Groupe de travail du Ministre sur la protection des enfants en cas d'accidents de véhicules automobiles

Established Dec. 1978. Final report submitted Jan. 24, 1980. Chairman: G.B. Williams.

< Canada. Consumer and Corporate Affairs Canada. Minister's Task Force on Crash Protection for Infant and Child Passengers in Motor Vehicles

National Library of Canada; AACR 2, 1981-06-01
ISADN

Norādes ieraksts

Canada. Consumer and Corporate Affairs Canada. Minister's Task Force on Crash Protection for Infant and Child Passengers in Motor Vehicles

> Canada. Minister's Task Force on Crash Protection for Infant and Child Passengers in Motor Vehicles

4. piemērs

[Ilustrē alternatīvo metodi „sk. arī” norādēm atbilstoši [2.4.1.](#)]

*Apvienotais ieraksts**

Stewart, J.I.M.

The author also writes under the pseudonym Michael Innes.

For works written under his pseudonym see also

>> Innes, Michael

<< Innes, Michael

Who's who? 1981-1982

British Library ; AACR 2, 1981-06-29

ISADN

* *Combined entry record*

5. piemērs

[Ilustrē alternatīvo metodi „sk.arī” norādēm atbilstoši 2.4.2.]

Autoritatīvais ieraksts

Mezinski, Pierre

Auteur de livres pour la jeunesse avec Corinne Arbore ; tous deux signent du pseudonyme „Marie et Joseph” leur romans pour adultes

< Mezinsky, Pierre
<< Marie et Joseph

Sources: Le Jardin des gâteaux / Corinne Arbore et Pierre Mezinski, 1990. – La corde / Pierre Mezinsky, 1993

Sources: SN : voyage au bout de la Noire : additif 1982-1985 / C. Mesplède, J. J. Schléret, 1985 : Marie et Joseph. – L'Année du polar 1987 : Marie et Joseph

Bibliothèque nationale ; AFNOR, 1993-07-13
ISADN

Apvienotais ieraksts

Marie et Joseph *pseud. coll.*

Auteurs de romans policiers (pour adultes et enfants). – Pseudonyme collectif de Corinne Bouchard (qui écrit aussi sous le nom Corinne Arbore) (pseudonyme Marie), née le 4 novembre 1958 et de Pierre Mezinsky (pseudonyme Joseph), né le 1er juillet 1950 ; commencent à écrire en 1990 séparément sous leurs patronymes, mais n'ont à ce jour jamais écrit séparément sous le prénom choisi par chacun comme pseudonyme.

< Marie & Joseph *pseud. coll.*
< Joseph, Marie et *pseud. coll.*
< Joseph, Marie & *pseud. coll.*
< Marie (1959-....) *pseud.*
< Joseph (1950-....) *pseud.*

>> << Mezinski, Pierre
>> << Arbore, Corinne
>> << Bouchard, Corinne

Sources: Square du congo / Marie & Joseph, 1986

Sources: SN : voyage au bout de la Noire : additif 1982-1985 / C. Mesplède, J. J. Schléret, 1985. – L'Année du polar 1987

Bibliothèque nationale ; AFNOR, 1991-09-09
ISADN

Norādes ieraksts

Mezinsky, Pierre

> Mezinski, Pierre

6. piemērs

[Ilustrē juridiska darba nosaukuma atsevišķu aprakstgalvu atbilstoši 1.1.1.4.]

Autoritatīvais ieraksts

Corpus iuris civilis

Designazione con cui viene indicata la legislazione giustiniana, già in uso presso i glossatori italiani del sec. XII e XIII, ma soprattutto diffusasi ad opera delle edizioni a stampa. Il Corpus è suddiviso in cinque libri: i primi tre comprendono il *Digestum*, il quarto il *Codex* (primi nove libri), il quinto, *Volumen parvum*, comprende i libri X-XII del Codice detti *Tres libri*, le *Institutiones* e 97 *Novelle*, nella traduzione dell' *Authenticum*, che soppiantò l' *Epitome Iuliani*.

< D. Iustiniani imperatoris opus prudentum responsa Caesarumquae rescripta complectens, quinque voluminibus distinctum

Istituto centrale per il catalogo unico delle biblioteche italiane e per le informazioni bibliografiche, *Le edizioni italiane del XVI secolo*, Roma, ICCU, 1996, v. 4, p. 205-214.

Dizionario enciclopedico italiano, Istituto della Enciclopedia italiana, Roma, 1956, v. 3, p. 550.

7. piemērs

Autoritatīvais ieraksts

Asociación Nacional de Archiveros, Bibliotecarios, Arqueólogos y Documentalistas (España)

Continúa en 1978 a la Asociación Nacional de Bibliotecarios, Archiveros y Arqueólogos. Es continuada por la Asociación Española de Archiveros, Bibliotecarios, Museólogos y Documentalistas.

< A.N.A.B.A.D.

< ANABAD

< Asociación de Archiveros, Bibliotecarios, Conservadores de Museos y Documentalistas (España)

<< Asociación Nacional de Bibliotecarios, Archiveros y Arqueólogos (España)
[encabezamiento anterior]

<< Asociación Española de Archiveros, Bibliotecarios, Museólogos y Documentalistas
[encabezamiento posterior]

Fuentes: Panorama de los museos españoles y cuestiones museológicas, de Gratiniano Nieto Gallo, 1973

Biblioteca Nacional (España) ; Reglas de catalogación (1985), 1990-11-29, rev. 1996-06-19.

ISADN

Norādes ieraksts

Asociación Nacional de Archiveros, Bibliotecarios, Arqueólogos y Documentalistas (España)

Véase también el nombre anterior

>> Asociación Nacional de Bibliotecarios, Archiveros y Arqueólogos (España)

Véase también el nombre posterior

>> Asociación Española de Archiveros, Bibliotecarios, Museólogos y Documentalistas

Norādes ieraksts

A.N.A.B.A.D.

> Asociación Nacional de Archiveros, Bibliotecarios, Arqueólogos y Documentalistas (España)

Norādes ieraksts

ANABAD

> Asociación Nacional de Archiveros, Bibliotecarios, Arqueólogos y Documentalistas (España)

Norādes ieraksts

Asociación de Archiveros, Bibliotecarios, Conservadores de Museos y Documentalistas (España)

> Asociación Nacional de Archiveros, Bibliotecarios, Arqueólogos y Documentalistas (España)

Norādes ieraksts

Asociación Nacional de Bibliotecarios, Archiveros y Arqueólogos (España)

Véase también el encabezamiento posterior

>> Asociación Nacional de Archiveros, Bibliotecarios, Arqueólogos y Documentalistas
(España)

Norādes ieraksts

Asociación Española de Archiveros, Bibliotecarios, Museólogos y Documentalistas

Véase también el encabezamiento anterior

>> Asociación Nacional de Archiveros, Bibliotecarios, Arqueólogos y Documentalistas
(España)

8. piemērs

Autoritatīvais ieraksts

Falla, Manuel de (1876-1946). Siete canciones populares españolas

< Falla, Manuel de (1876-1946). Suite popular española

Fuentes: Catálogo de obras de Manuel de Falla, de Antonio Gallego, 1987: p. 91 (XL Siete canciones populares españolas; Canto y piano: El paño moruno, Seguidilla murciana, Asturiana, Jota, Nana, Canción, Polo; 1914)

Biblioteca Nacional (España) ; Reglas de catalogación (1985), 1996-01-16, rev. 2000-01-19.

ISADN

Norādes ieraksts

Falla, Manuel de (1876-1946). Suite popular española

> Falla, Manuel de (1876-1946). Siete canciones populares españolas